

LES PRÀCTIQUES VIRTUALS A LA UOC

Equip de treball

Alicia Aguilar

Iolanda Garcia

Cris Girona

Bel Palou

Ferran Gifra

**Membres del grup de treball sobre les assignatures de pràctiques amb: Verónica Tercero,
Laia Jimenez i Marta Ferrusola**

Índex

1. [Què és i què conté aquest document](#)
2. [Les Pràctiques externas virtuals a la UOC: com i perquè](#)
3. [Presentació d'experiències](#)
4. [Elements transversals per al disseny de pràctiques en entorns virtuals](#)

1. Què és i què conté aquest document

El pla estratègic de la UOC 2017-2020 contempla la creació d'un sistema de gestió, tecnològic i pedagògic que permeti el desenvolupament de les Pràctiques externes en modalitat no presencial. El sistema ha d'incloure una proposta d'entorn ajustat al model educatiu de la universitat, sostenible i viable, tant pel que fa al disseny metodològic de les pràctiques com a les necessitats tecnològiques que l'han d'acompanyar.

Amb l'objectiu de proporcionar unes línies orientatives per a la construcció de models de pràctiques no presencials a la UOC, s'ha realitzat una anàlisi de diferents experiències d'assignatures de pràctiques en modalitat virtual existents, i identificat els aspectes transversals més rellevants.

Aquest document recull, a mode d'argumentari, la finalitat de les pràctiques virtuals a la UOC, així com la descripció del context i de les possibilitats que ofereixen des del punt de vista de la docència i l'aprenentatge. També inclou un recull d'alguns dels exemples de Pràctiques externes no presencials que s'estan aplicant en el marc de la UOC.

Finalment s'hi afegeix una anàlisi transversal dels aspectes més rellevants basada en tots els exemples presentats.

2. Les Pràctiques externes virtuals a la UOC: com i perquè

Les Pràctiques externes donen a l'estudiant l'oportunitat de fer una immersió en el món professional, i d'aplicar de manera integrada i consolidar el conjunt de competències i aprenentatges desenvolupats al llarg del seu itinerari formatiu en una titulació específica. Això és així tant si es tracta de pràctiques en què l'estudiant es trasllada físicament a un centre, empresa o organització per a desenvolupar el seu treball, com si hi treballa a distància en qualsevol de les modalitats possibles. El denominador comú d'entre totes les possibilitats, és el fet de situar l'estudiant en un context d'aprenentatge "autèntic", que el confronti amb la realitat del seu camp professional.

Les pràctiques professionals virtuals a la UOC són aquelles no vinculades a la presència física en un centre de pràctiques durant un període de temps determinat. És a dir, es tracta de pràctiques desenvolupades en un entorn virtual d'aprenentatge. Els processos de treball i de comunicació en la majoria dels àmbits laborals es desenvolupen ja en entorns digitals, per tant, aquesta modalitat de pràctiques no només no s'allunya de la realitat, sinó que capacita l'estudiant de forma específica per al treball professional en xarxa i a la xarxa.

Les pràctiques virtuals poden tenir modalitats diferents en funció de la metodologia de treball i d'aprenentatge proposada. En general, però, es basen en capturar la realitat des de l'entorn virtual a través de casos reals o bé de simulacions d'aquests casos. Així, el context del centre de pràctiques es recrea en l'entorn virtual a partir del treball de casos o la realització d'activitats reals o extretes de la realitat, generant una situació en que l'estudiant té oportunitat de comunicar-se amb interlocutors reals del seu entorn professional, d'accedir a informació documental i recursos reals de tipus divers i de treballar, en definitiva, de manera equivalent a com ho faria si es trobés físicament en un centre de pràctiques.

Es tracta d'entorns expressament dissenyats i previstos per a la formació i per tant, "controlats", pel que permeten implementar un procés de treball i d'aprenentatge progressiu, personalitzat i coherent amb les competències que es pretenen desenvolupar. A més, en aquesta modalitat de pràctiques s'acompanya i s'avalua de forma continua l'activitat de l'estudiant, de manera transparent i coordinada entre els docents (PRA, professor col.laborador, tutor extern de pràctiques) i altres agents que puguin intervenir en la proposta formativa.

Això representa diversos avantatges: d'una banda, permet condensar múltiples experiències d'aprenentatge de característiques diverses, que en un context real difícilment es produirien. Malgrat això, no es tracta de dissenyar experiències d'aprenentatge artificials o poc reals sinó de situar l'estudiant en situacions reals de final o solució oberta, en que aquest hagi de posar en joc competències de resolució de problemes i presa de decisió, considerant els diferents factors i condicions existents i fent front a les mateixes ambigüitats, incerteses i complexitats que es trobaria en un entorn laboral. Això redunda en un conjunt de beneficis, com ara:

- Assegurar una dedicació apropiada de l'estudiant al conjunt d'activitats i tasques que es proposen;
- Universalitzar l'accés a les pràctiques per a tots els estudiants amb independència de la seva localització i la seva situació personal i professional;

- Flexibilitzar i personalitzar l'activitat d'aprenentatge, adaptant-la a la situació de cada estudiant (calendari, temps, espai o situació geogràfica,...);
- Assegurar que tots els estudiants que fan pràctiques de la mateixa titulació tenen l'oportunitat de treballar les mateixes coses, tocar els mateixos temes, enfrontar-se a situacions que potser solament existeixen en un centre en un moment donat, però poden reproduir-se en altres.

En definitiva, assegurem que l'estudiant té contacte amb les diferents realitats que suposen l'exercici de rols professionals també diferents, i en tots els àmbits laborals que convingui.

Aquesta modalitat de pràctiques requereix d'una feina específica, profunda i acurada en la conceptualització i disseny de la proposta formativa i de l'entorn virtual d'aprenentatge en el que aquesta es duu a terme. El control de la qualitat d'aquest disseny i de la seva implementació garanteix el desenvolupament de les activitats necessàries i en les condicions adequades per a l'assoliment de les competències establertes pel programa corresponent. Així, l'avaluació, tant interna com externa del disseny dels processos d'aprenentatge i de treball previstos i de la seva implementació, i també dels resultats de rendiment i satisfacció per part de docents i estudiants, permeten prendre decisions de millora contínua.

Per tal d'aconseguir-ho, cal un treball conjunt i coordinat amb els centres, institucions, entitats, empreses, etc. que garanteixi la integració dels sabers acadèmic i pedagògic amb l'expertesa professional de cada àmbit. Per a això, és fonamental l'establiment de convenis de col·laboració que recullin la implicació activa dels agents del camp professional que correspongui en el disseny, implementació i avaluació de les propostes formatives.

3. Presentació d'experiències

Els exemples que es presenten a continuació s'han seleccionat per la qualitat i singularitat del seu plantejament i disseny, tant pel que fa a la seva dimensió pedagògica com tecnològica. Per aquest motiu, es presenten com a models que representen maneres heterogènies, però totes elles òptimes, de cobrir les necessitats d'aprenentatge d'unes pràctiques formatives en diferents àmbits disciplinars. Bona part dels casos recollits tenen en comú el fet de comptar amb un entorn de treball i d'aprenentatge especialment dissenyat per al desenvolupament del model de pràctiques proposat. És precisament aquest entorn, juntament amb la proposta metodològica i els recursos d'aprenentatge proporcionats, el que permet l'estudiant situar-se en un context d'aprenentatge "autèntic", en el sentit de confrontar-lo amb la realitat del camp professional d'una titulació específica.

Cada exemple es presenta a partir de la descripció d'uns aspectes bàsics: descripció de la situació o context de pràctiques i metodologia de treball, sistema d'avaluació, recursos d'aprenentatge i entorn virtual de treball i d'aprenentatge.

Experiències:

- [Despatx d'advocacia \(Estudis de Dret i Ciències Polítiques\)](#)
- [eLearn Court \(Estudis de Dret i Ciències Polítiques\)](#)
- [UOCom \(Estudis Ciències de la Informació i la Comunicació\)](#)
- [Aula ASPA \(Estudis d'Economia i Empresa\)](#)
- [Anàlisi de casos \(Estudis de Psicologia i Ciències de l'Educació\)](#)
- [Simulacre \(Estudis d'Art i Humanitat\)](#)
- [LabTM \(Estudis de Ciències de la Salut\)](#)
- [NutriPrac \(Estudis de Ciències de la Salut\)](#)
- [Projectes d'e-learning \(Estudis Psicologia i Ciències de l'Educació\)](#)
- [Seminaris en empresa \(Estudis d'Informàtica, Multimèdia i Telecomunicació\)](#)

A banda d'aquests casos existeixen altres modalitats de pràctiques no presencials basades en el teletreball o el treball a distància. És a dir, es tracta de pràctiques desenvolupades en empreses reals amb les quals es signa un conveni de col.laboració exactament com es fa amb les pràctiques presencials. L'única diferència és que no és necessària la presència física de l'estudiant al centre. Aquesta modalitat és freqüent, per exemple, entre les titulacions dels Estudis d'Informàtica, Multimèdia i Telecomunicació, en que el projecte de pràctiques es pot desenvolupar íntegrament desde la virtualitat.

DESPATX D'ADVOCACIA

Estudis i Titulació	Dret i Ciència Política Màster d'Advocacia
Assignatures	Despatx Civil-mercantil; Despatx Penal i Despatx Administratiu i Social

Descripció de la situació / context de pràctiques i metodologia de treball

En el marc del Màster d'Advocacia els estudiants han de realitzar tres períodes de pràctiques externes en despatxos d'advocats. Cadascun d'aquests blocs correspon a un àmbit temàtic o ordre jurisdiccional: l'àmbit civil-mercantil, l'àmbit penal, i finalment els àmbits administratiu i social que s'agrupen en un sol bloc. Cada període té assignats 10 crèdits i correspon per tant a 250 hores de treball. Els tres blocs de pràctiques són obligatoris. Cal tenir present que es fan en el context d'un màster que s'ha de superar com a requisit necessari per poder presentar-se a l'examen oficial que habilita per a l'exercici de la professió.

Els grups són reduïts, de 20 estudiants com a màxim en cada un. Al capdavant de cada grup hi ha un advocat-tutor, que és un professional en exercici, que rep els estudiants virtualment i els encarrega tot un seguit de tasques que són les pròpies d'un passant, a partir de casos reals. Els estudiants han de resoldre els encàrrecs en els terminis establerts. Cada encàrrec té unes característiques particulars i permet posar en joc competències diverses de la funció professional, demanant el desplegament de diferents estratègies de treball per part de l'estudiant. Alguns encàrrecs cal respondre'ls en forma de vídeo, per a la qual cosa s'usa l'eina VideoPac. El professor responsable (PRA) determina juntament amb l'advocat tutor el tipus de tasques que s'encarregaran per tal d'assegurar que l'estudiant tindrà l'oportunitat de tractar una gran varietat d'assumptes que siguin, a més, enriquidors per a la seva formació. Amb l'objectiu d'ajustar-se al màxim a l'experiència real d'un despatx, l'estudiant no sap amb antelació en quines dates se li formularan encàrrecs ni de quan temps disposarà per fer-los. Internament, però, es confecciona un calendari que preveu els diferents encàrrecs, que a vegades inclouen tasques urgents, a vegades se solapen amb d'altres etc, sempre sense superar la càrrega de crèdits prevista i de manera

raonable. Mitjançant les tasques que se li encarreguen, l'estudiant pot posar en pràctica el conjunt de competències adquirides al llarg del programa.

La UOC signa un contracte de col·laboració amb cada advocat o despatx per tal de poder dur a terme aquests períodes de pràctiques. A més de la feina realitzada per via telemàtica, tots els estudiants han d'assistir a dues jornades de vistes en jutjats o tribunals, a les quals els acompanya l'advocat tutor.

La metodologia de treball es fonamenta en els següents principis:

1. Aplicació pràctica dels aprenentatges en la resolució de qüestions jurídiques hipotètiques o reals.
2. Aprenentatge d'actuacions basat en les instruccions l'advocat-tutor i en la visualització de situacions i actuacions en judici i fora d'ell.
3. Estudi i anàlisi de qüestions jurídiques de diversa índole.
4. Situacions participatives i col·laboratives que promouen la capacitat de reflexió i crítica, a través d'activitats de discussió, de treball en equip i de rol-playing.
5. Cerca i gestió d'informació, necessària per a l'anàlisi o la presa de decisions en l'àmbit jurídic.
6. Tutorització individualitzada per part d'un advocat-tutor, que és un professional de l'advocacia en exercici, en la realització de totes les tasques.
7. Ús d'un entorn de treball i aprenentatge virtual però plenament contextualitzat en la realitat professional, que pot per tant assimilar-se a un entorn d'e-treball.

Aquest sistema de treball es complementa amb l'assistència a judicis de forma obligatòria. En aquells casos en què per motius excepcionals (com ara el lloc de residència), l'estudiant no pugui assistir a les vistes programades per l'advocat-tutor, aquest podrà assistir a una vista als jutjats del seu municipi i elaborar un breu informe que remetrà a l'advocat en el termini estipulat.

La comunicació dins l'aula és, d'una banda, la de caràcter general, amb la que l'advocat-tutor formula els encàrrecs i dona les instruccions per a dur-los a terme. Per a aquest tipus de comunicació es fa servir el tauler o bé l'eina Present@ per a les comunicacions en vídeo (entre d'altres, el missatge de benvinguda al despatx). Els missatges del tauler es mostren també en forma de "post-it" groc que apareix sobre la taula de treball. D'altra banda, la comunicació individual entre l'advocat i cada un dels passants es fa generalment mitjançant correu electrònic. Hi ha també un fòrum en el que tots hi poden intervenir.

Sistema d'avaluació

L'avaluació final està conformada per dues qualificacions: la de l'avaluació continuada que recull la valoració de les activitats realitzades per l'estudiant al llarg de les pràctiques al despatx (amb un valor del 70% de la nota final) i la de l'informe de pràctiques que emetrà l'advocat responsable en finalitzar les pràctiques (que correspon al 30% restant de la nota final).

La nota d'avaluació continuada és la mitjana de la nota obtinguda en la realització de cada treball. L'informe, en canvi, fa una valoració global que té en compte altres elements, com ara la progressió en la tasca realitzada i la satisfacció general amb el desenvolupament professional de l'estudiant.

Recursos d'aprenentatge

Els recursos d'aprenentatge són, d'una banda, els materials específics per a la realització de cada encàrrec, que va proporcionant el tutor amb cada demanda. La resta de recursos són les eines de comunicació i de treball habituals a les aules virtuals, que en aquest cas es proporcionen a través d'un entorn virtual específic, que simula el despatx d'un advocat. Entre aquests recursos tenen especial rellevància les bases de dades jurídiques de legislació, jurisprudència, doctrina i formularis, que els estudiants tenen al seu abast a la Biblioteca, i que constitueixen eines molt importants en l'exercici diari de la professió.

Entorn virtual d'aprenentatge

Les pràctiques es fan a través de la plataforma del campus de la UOC, fent servir una tipologia especial d'aula, en la que es mostra una imatge de despatx professional, amb un seguit d'elements clicables que permeten accedir a les diferents eines.

Objectiu:

- Simular l'entorn i eines de treball d'un despatx d'advocats, a través del qual es pot accedir a les diferents eines i materials de l'aula.

Característiques:

- Imatge 3D (Flash)
- Accés a les eines: Google Calendar, Present@, VideoPAC, tauler, fòrum, biblioteca, etc.
- Accés a les eines d'AC: activitats, Materials i fonts, RAC

Aparença:

A1E1. Provisió de fons | A2E1. Contestació a demanda | A3E1 Contracte d'Agència | Tauler General [0] | Tauler [2] | Materials i fonts | videoPAC | langBlog | Disseny de l'aula

ELEARN COURT

Estudis i Titulació	Dret i Ciència Política Màster en Advocacia
Titulació i assignatures	03.536. Formació continuada > Curs de Mediació Mercantil

Descripció de la situació / context de pràctiques i metodologia de treball

L'eLearnCourt té com a objectiu principal aproximar a l'estudiant a les molt diverses modalitats de resolució de conflictes (negociació, mediació, conciliació, arbitratge, panels d'experts, tribunals...) a partir de la pràctica directa

L'estudiant desenvolupa habilitats per a facilitar els acords, analitzar i exposar arguments a les parts en conflicte, identificar posicions i interessos, construir propostes de solució i, si escau, emetre informes, resolucions o laudes.

Per a afavorir l'adequat progrés en el coneixement d'aquestes tècniques, s'ha optat per un sistema d'aprenentatge continuat que té com a eix vertebrador una pràctica de tipus col·laboratiu a desenvolupar al llarg del semestre de tipus roleplay on han d'administrar un procés de resolució d'un cas real tot escollint la modalitat que consideren més adient.

L'eLearnCourt és un espai de role playing per a l'aprenentatge de les tècniques i estratègies de la negociació, mediació conciliació i arbitratge en línia. Pot fer-se ús de manera individualitzada o col·laborativament. En aquest darrer cas, els estudiants (poden ser molt nombrosos, sense límit) es distribueixen en grups que adopten un determinat rol: reclamant, reclamat, mediador, conciliador, àrbitre, jutge. El consultor, que fa les funcions d'administrador de l'institució, rep la sol·licitud, nomena un expert entre el llistat de experts (grup d'experts) i invita a les parts a participar. A partir d'aquí, l'expert condueix el procediment tot seguint el Reglament de la Cort i les guies de bones pràctiques a l'ús, segons la modalitat. El cas que resolen es un cas real amb les dades anonimitzades i el procés el poden decidir en modalitat síncrona (videoconferència) o asíncrona. A través del procediment de resolució els estudiants tenen ocasió de:

- Posar en pràctica les tècniques de negociació, mediació, conciliació, arbitratge o del procés judicial.
- Abordar la resolució d'un cas real que es sotmet a la seva consideració.
- Adquirir habilitats i destreses en la conducció d'un assumpte de litigi.
- Desenvolupar habilitat de treball en equip i coordinació d'esforços.
- Millorar les seves competències de resolució amigable dels conflictes en l'àmbit professional.
- Adquirir destreses en l'ús de les tecnologies digitals aplicades a la resolució de conflictes.

La comunicació entre el docent i els estudiants es desenvolupa en els diferents espais de la mateixa plataforma (espais privats dels equips i sales de mediació/conciliació/negociació/tribunal). El docent assumeix així mateix el paper de "coach" i porta a terme el seguiment de l'activitat tot suggerint i pantant. A més a més, avalua les intervencions a la Sala i a les diferents sessions, que queden enregistrades.

Sistema d'avaluació

L'avaluació d'aquesta activitat es fa des de dues perspectives o dimensions: de treball individual i col·lectiu desenvolupats mitjançant les diverses intervencions al llarg del procés.

L'activitat es desenvolupa al llarg del semestre de forma gradual, de manera que els estudiants poden anar experimentant i aplicant els coneixements que van adquirint a través del treball dels materials de l'assignatura. Això implica enllaçar i seqüenciar les diferents fases del procés amb les unitats d'aprenentatge de l'assignatura. L'activitat com s'ha dit s'avalua des de les seves dues dimensions de treball: (i) individual, tenint en compte l'esforç i dedicació de cada estudiant a la tasca grupal i a la producció de documents o resultats; (ii) i col·lectiu o col·laboratiu fonamentat en les habilitats mostrades i els resultats produïts en el treball d'equip.

Recursos d'aprenentatge

Són les eines i els materials disponibles a la plataforma (aquests darrers consistents en El Reglament de la institució o cort, l'expedient amb la documentació del cas que es sotmet a resolució (amb descripció dels fets, documentació associada, proves diverses que aporten les parts, etc.) i models pro forma de diversos documents com ara les actes informativa, constitutiva, final, etc.

Entorn virtual d'aprenentatge

Es tracta d'un entorn que simula ser una institució física real, amb espais d'espera, sales de reunions, sala principal, tribunals, etc. L'estudiant va accedint físicament tot entrant amb el ratolí als diversos espais.

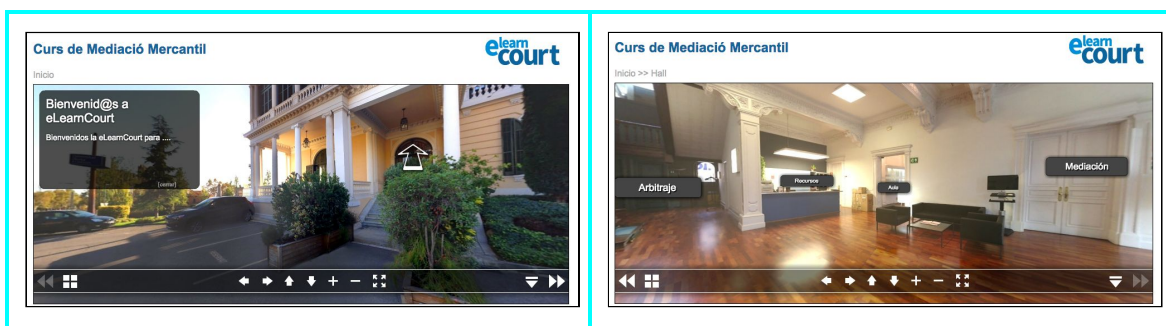
Objectiu:

- > Simular un procés real de mediació: conciliació, negociació, arbitratge, judici.

Característiques:

- > Imatge 3D (Flash) dels diferents espais de treball
- > Gestió de diferents rols: mediador, demandants, demandats.
- > L'àrea de treball conformada per tres espais: el caucus (chat), el grup wiki, i la sala comú de reunions.
- > La sala comú permet reunions conjuntes per al desenvolupament de les sessions de mediació o d'arbitratge i està dotada d'un sistema de videoconferència.
- > Eina de xat i de videoxat que permet la comunicació entre els participants d'un grup de treball concret (Videochat)
- > Eina de wiki que permet l'escriptura col·laborativa entre els assistents a la sala. Hi ha sales privades per a cada grup i sales públiques (XWiki)

Aparença:

Per a ampliar informació:

<http://aula.blogs.uoc.edu/recursos-docents/elearn-court/que-es/>

<http://aula.blogs.uoc.edu/2014/02/20/lelearn-court-una-cort-virtual-a-laula/>

UOCom

Estudis i Titulació	Ciències de la Informació i la Comunicació Grau en Comunicació
Assignatures	Pràctiques de Comunicació Pràctiques de Publicitat

Descripció de la situació / context de pràctiques i metodologia de treball

Les pràctiques virtuals dels Estudis de Ciències de la Informació i la Comunicació es van dissenyar a partir d'un projecte d'innovació docent que avui permet que estudiants de diferents titulacions (Grau de Comunicació, Màster de Comunicació Corporativa, Protocol i Organització d'Esdeveniments, i Màster en Gestió Estratègica de la Informació i del Coneixement a les Organitzacions) facin pràctiques, des de qualsevol indret del món, i en contacte directe amb la realitat del seu camp professional.

La primera fase d'aquest projecte va suposar la creació de UOCom, una agència virtual de comunicació al servei d'entitats sense ànim de lucre. Els estudiants que realitzen les pràctiques a l'agència treballen a partir de casos i clients reals, experimentant dinàmiques i circumstàncies pròpies d'un context professional, com poden ser el treball en equip, la resolució de problemes i l'organització del temps per objectius. A més, ho fan des d'una perspectiva solidària i amb responsabilitat social, ja que l'agència té com a clients entitats sense ànim de lucre que es beneficien d'aquesta col·laboració.

Els estudiants que fan les pràctiques a la agència virtual s'organitzen en departaments. Actualment:

- ☐ Departament Creatiu
- ☐ Departament de Relacions Públiques
- ☐ Departament de Gestió i Direcció de Comptes
- ☐ Departament Web i creació digital

Cada departament està dirigit per un professor col·laborador que s'encarrega d'orientar les pràctiques i coordinar el treball dels estudiants dins de l'agència. Així doncs, durant tot el desenvolupament de les pràctiques, els estudiants compten amb el suport i l'orientació personalitzada d'un docent expert en l'àmbit de la comunicació. Tot i això, els responsables de la gestió i l'execució dels productes i serveis encarregats a l'agència són els estudiants. Aquests productes i serveis poden ser, per exemple, accions en xarxes socials, creació de logos, campanyes, organització d'actes, dossiers de premsa, etc.

En termes generals, aquests són els rols i responsabilitats dels diferents agents a l'agència:

- ❑ Estudiants: Són la força motriu de l'agència. Ells són els responsables de la gestió i desenvolupament dels productes i serveis que ofereix l'agència.
- ❑ Cap de departament: És un membre de l'equip docent (professor col·laborador) responsable d'orientar i coordinar el treball dels estudiants.
- ❑ Clients: Organitzacions del tercer sector sense afany de lucre que sovint no disposen de suficients recursos per desenvolupar productes i serveis de comunicació.
- ❑ Coordinadors del projecte: Professorat dels Estudis de Comunicació responsables finals de la coordinació del projecte i del correcte funcionament de l'agència.

Els objectius d'aprenentatge associats a aquestes pràctiques virtuals són:

- ❑ Apropar els estudiants al món professional de la comunicació, facilitant la seva formació i inserció laboral.
- ❑ Aplicar a una situació o context real els continguts teòrics adquirits al llarg dels estudis.
- ❑ Capacitat d'idear, planificar, executar i avaluar projectes comunicatius reals.
- ❑ Disposar d'orientació i pautes metodològiques per al desenvolupament i aplicació d'idees, coneixements, tecnologies i eines en l'àmbit de la comunicació.

Pel que fa a les metodologies docents emprades, en termes generals són:

- ❑ Metodologies participatives que promoguin la capacitat de reflexió i la capacitat crítica, a través d'activitats de discussió i de treball en equip.
- ❑ Aprenentatge basat en la resolució de problemes o l'estudi i anàlisi de casos reals.
- ❑ Aprenentatge cooperatiu
- ❑ Aprenentatge experiencial
- ❑ Planificació, elaboració i presentació de projectes, memòries i informes.
- ❑ Formació de la identitat professional i l'aprenentatge autònom a través de la participació en una comunitat de pràctica, role playing

Durant els últims anys, i prenent com a referent el disseny pedagògic i tecnològic de l'agència UOCom, es van anar consolidant progressivament altres iniciatives en el marc d'aquest mateix projecte, com ara el laboratori audiovisual UOCrea, un espai de pràctiques virtuals en l'àmbit de la comunicació audiovisual, i *imProve News*, un mitjà de comunicació online que dona visibilitat a la producció d'estudiants que realitzen les pràctiques en periodisme i respon a la finalitat genèrica d'explicar el món i contribuir a millorar-lo.

A més, actualment estem posant en marxa les pràctiques virtuals del màster de Comunicació Corporativa, Protocol i Organització d'Esdeveniments, que s'afegeix a la perspectiva socialment compromesa pròpia d'aquest projecte, ampliant la col·laboració amb entitats del tercer sector.

Sistema d'avaluació

Les pràctiques virtuals a UOCom es realitzen en el marc de l'assignatura Pràcticum del grau de Comunicació. El sistema d'avaluació del Pràcticum és l'avaluació continuada (AC). Es tracta d'una avaluació formativa que es basa en l'acompanyament progressiu del desenvolupament individual de cada estudiant. En el marc de l'avaluació continuada, a més de la realització de les pràctiques professionals a l'agència, l'alumnat també ha d'elaborar una memòria en la qual es sintetitzen els aspectes clau de la seva experiència al llarg de l'assignatura. En el còmput de la qualificació final de l'assignatura *Pràcticum* es té en compte:

- ☐ El desenvolupament de les pràctiques (80%)
- ☐ La memòria de pràctiques (20%)

Per a superar amb èxit l'assignatura és indispensable que l'estudiant s'impliqui de manera regular i progressiva en la realització de totes les tasques que se li proposen. Les qualificacions obtingudes en el model d'avaluació continuada no es poden recuperar, per la qual cosa és fonamental mantenir contacte regular amb el director de projecte, el qual donarà retroacció (feedback) constant a l'estudiant sobre el seu desenvolupament en l'assignatura.

Recursos d'aprenentatge

- ☐ Pautas metodològiques (guia) que explica les dinàmiques de treball i responsabilitats.
- ☐ Mòdul docent sobre treball col·laboratiu
- ☐ Documentació que proporciona cada entitat (cliente)

Entorn virtual d'aprenentatge

Els estudiants realitzen les pràctiques virtuals en un entorn 2.0 dissenyat i desenvolupat per la UOC. En ell s'integren diferents eines de gestió i comunicació que faciliten i potencien la col·laboració en línia. En el procés de disseny i la implementació de l'entorn virtual de l'agència es van tenir en compte tres directrius principals:

- ☐ Universalitzar l'accés a les pràctiques per a tots els estudiants, amb independència de la seva localització i la seva situació personal i professional.
- ☐ Crear un espai de treball en el qual la col·laboració fos el fil conductor de totes les activitats. Amb aquesta finalitat, es van incorporar a l'entorn una sèrie d'eines audiovisuals orientades a facilitar la comunicació en línia i a potenciar el treball en equip (entre d'altres: Google *apps*, xats, sales de video-conferències).
- ☐ Facilitar l'accés a documents i aplicacions en línia, atorgant més flexibilitat al procés formatiu. Des d'aquesta perspectiva, es va privilegiar l'ús d'eines i

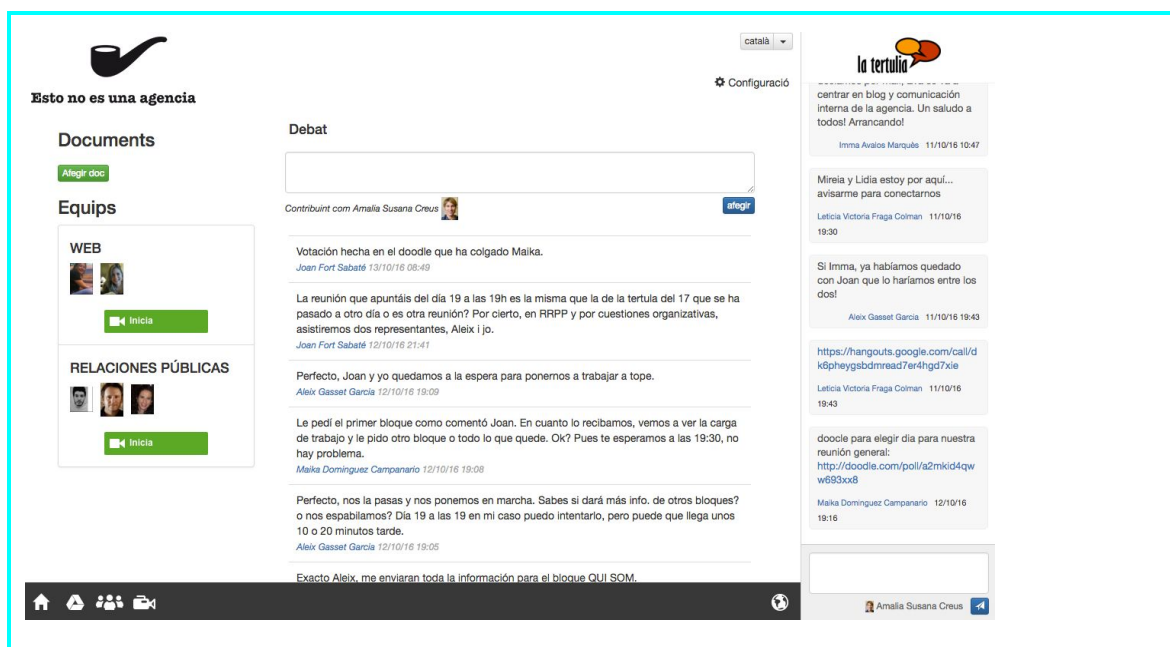
recursos accessibles de manera remota que donen impuls a activitats basades en la co-creació en xarxa i a la xarxa.

- ❑ Apostar per una ecologia tecnològica que permetés integrar i actualitzar diferents eines de codi obert, servint a més com a espai d'experimentació i desenvolupament d'altres iniciatives d'innovació relacionades amb l'àmbit de la comunicació audiovisual i multimèdia.
- ❑ Garantir la interacció entre l'alumnat en pràctiques i els professionals en actiu que el guien i el donen *feedback* permanentment.
- ❑ Defugir els models de pràctiques basades en la mera simulació i substituir-los per un model de pràctiques reals amb impacte real en la societat

Característiques:

- ❑ Permet organitzar els estudiants en equips per al treball col·laboratiu.
- ❑ Permet organitzar la informació per projectes i tasques.
- ❑ Permet assignar un o més equips responsable a cada projecte o tasca.
- ❑ Permet crear fils de conversa associats a les tasques.
- ❑ Es un entorn centrat en la interacció (incorpora xat, microxat, videoconferència, forums).
- ❑ Integra totes les eines Google (Drive, HangOut)
- ❑ Permet incorporar estudiants de diferents aules / campus.

Aparença:

Actualizació del entorn:

Actualment estem treballant en l'actualització del entorn virtual, que a partir de setembre 2017 incorporarà les millores següents:

- ❑ Nova línia temporal: com a l'aula nova, que contempli activitats paral·leles. Posar el nom del projecte a la barra de la línia del temps.
- ❑ Millorar la navegació i maquetació, que té alguns error (barres de scroll..). Millora del disseny i experiència del usuari.
- ❑ Afegir l'edició dual als següents camps: Nom del projecte, Descripció, Tasques.
- ❑ Afegir l'assistent de traducció als comentaris del projecte (a la tertúlia no).
- ❑ Afegir editor WYSIWYG als camps de descripció i poder afegir imatges i vídeos.

Per a ampliar informació:

- ❑ [Reportatge sobre el projecte realitzat pel programa de les universitats catalanes, Univers de Formació, La Xarxa, que recull testimonis d'estudiants i entitats.](#)
- ❑ [Aparador d'Innovació: ComCity: La ciutat on s'aprèn a comunicar i es comunica per aprendre.](#)
- ❑ [Learning through professional environments: The ComCity project.](#)
- ❑ [Vídeo presentació de l'agència virtual](#)

Aula ASPA

Estudis i Titulació	Economia i Empresa Màster en Prevenció de Riscos Laborals
Assignatura	M4.033/M4.133 Ergonomia i Psicosociologia aplicada M4.031/M4.131 Seguretat en el Treball M4.032/M4.132 Higiene Industrial

Descripció de la situació / context de pràctiques i metodologia de treball

ASPA permet “importar” l’entorn de treball i l’activitat d’una empresa a una aula docent per al desenvolupament d’un projecte d’intervenció preventiva per part de l’estudiant, amb l’acompanyament d’un Servei de Prevenció. La pràctica, per tant, possibilita la interacció entre:

- El Servei de Prevenció Aliè (SPA on l’estudiant realitza les seves pràctiques) i el tècnic responsable de l’àrea d’especialització, que actua com a tutor de pràctiques;
- Una empresa real (el client que contracta els serveis del Servei de Prevenció Aliè); i
- L’estudiant en pràctiques (futur tècnic de prevenció) que duu a terme un conjunt de tasques d’intervenció preventiva a l’empresa-client, amb la supervisió del seu cap del SPA.

Es tracta, doncs, d’un entorn:

- Professional, perquè integra situacions empresarials reals en un entorn educatiu.
- Interactiu amb altres agents, que possibilita la realització d’un projecte de manera col·laborativa. L’estudiant disposa d’una via de comunicació directa amb l’empresa-client i compta a la vegada amb un cap del servei de prevenció.
- Flexible, perquè admet la personalització de les tasques en funció de les competències que l’estudiant va adquirint al llarg del període de pràctiques.
- Formatiu, permet avaluar el grau de desenvolupament competencial de l’estudiant en la pràctica professional (disposa dels elements per donar feedback personalitzat)

L’estudiant pot fer les pràctiques en tres especialitats (4 ECTS per especialitat, un total de 12 crèdits), que es desenvolupen en aules independents. Hi ha un màxim de 10 estudiants per aula.

En cadascuna d'aquestes tres especialitats la dinàmica de treball és la mateixa: a l'estudiant se li planteja una sèries de tasques relacionades amb el client assignat, com si fos un encàrrec que li fan a un professional d'un Servei de Prevenció Aliè.

Per conèixer el context de les pràctiques (empresa-client) l'estudiant disposa d'uns vídeos enregistrats a contextos reals de l'entorn sanitari. A través d'aquests recursos audiovisuals, i d'altres materials complementaris, l'estudiant haurà de realitzar les seves pràctiques en PRL. Per a dur-les a terme, l'estudiant ha d'interactuar amb el seu cap del Servei de Prevenció i amb el client que té assignat, per tal de demanar informació addicional, aclarir aspectes dubtosos, presentar els seus informes, etc. Aquesta interacció és real, l'estudiant es comunica amb persones de l'empresa en qüestió (cap de servei de prevenció propi de l'empresa), implicades en les pràctiques com a consultors.

Durant el semestre 2016-17/2 hi ha un total de 6 professors col·laboradors, més 2 PRA implicats, situació que és de preveure anirà a més. El paper del PRA (professor responsable d'assignatura) és coordinar les tasques de pràctiques i els recursos associats al seu desenvolupament. El PDC (professor col·laborador) actua com a cap del SPA i tutor de les pràctiques de l'estudiant, encarregant-se de la seva orientació i l'avaluació dels encàrrecs. Finalment, l'empresa és el client destinatari dels serveis del SPA i actua com a facilitadora de les pràctiques, en permetre l'accés a la informació que l'estudiant demana en relació a l'empresa i que li ha de permetre realitzar les tasques que té encomanades. En un grup de treball intern es gestiona l'intercanvi d'informació i d'avaluació competencial de les pràctiques.

Sistema d'avaluació

Com a part del procés d'AC, l'estudiant rep encàrrecs per al desenvolupament d'una tasca professional, per als quals haurà d'elaborar informes tècnics, que anirà lliurant en forma d'evidències del treball al llarg del procés. Les activitats a desenvolupar per l'estudiant es troben estructurades en quatre encàrrecs. La tasca desenvolupada i el feedback obtingut per a cada un dels tres primers encàrrecs ha de permetre a l'estudiant de pràctiques elaborar una memòria de pràctiques, com a encàrrec final, que haurà de defensar de manera resumida davant del professorat de l'aula docent.

El lliurament de tots els encàrrecs assignats té caràcter obligatori. El no lliurament d'alguna de les activitats suposa automàticament no poder continuar amb la realització de les pràctiques.

El feedback de l'assignatura de pràctiques és personalitzat i es pot obtenir via document escrit o per vídeo conferència. Al llarg del semestre l'estudiant rebrà com a mínim 2 dels feedbacks mitjançant una reunió virtual (videocam) amb el professorat de les pràctiques.

La nota final de pràctiques no resulta d'una nota mitjana d'activitats, sinó del procés de consolidació dels aprenentatges seguit per l'estudiant al llarg de la pràctica. És el primer cop que l'estudiant s'enfronta a una activitat formativa amb un enfocament totalment professional. Per tant, els resultats de la primera activitat poden no ser prou representatius del seu desenvolupament competencial. És per això, que la nota final vindrà determinada per la progressió i millora en el grau de desplegament de les competències associades a la titulació al llarg de la pràctica.

Recursos d'aprenentatge

Els recursos consisteixen en els materials d'especialització del Màster, més una base d'eines i recursos específics incorporats al despatx ASPA.

- Vídeos clients, d'uns 6 minuts de durada, a través dels quals se li presenta la informació del client, relativa a context, activitat i llocs de treball.
 - 20 vídeos per client A
 - 10 vídeos client B
 - 6 vídeos client C
 - 6 vídeos client D
- Documentació i imatges

A excepció d'una informació mínima, els recursos no estan accessibles d'entrada, sinó que se li va presentant a l'estudiant a mesura que avancen els encàrrecs individuals. Hi ha informació que s'activarà en el moment que l'estudiant ho demani. Això fa que no tots els estudiants tinguin accés exactament a la mateixa informació ni segueixin, per tant, el mateix procés de treball.

Entorn virtual d'aprenentatge

Dins de l'aula docent, ASPA és un entorn virtual que simula el despatx d'un Servei de Prevenció Aliè, de manera que l'estudiant adopta el rol de Tècnic en pràctiques contractat per aquest Servei de Prevenció Aliè. Des d'aquest despatx l'estudiant accedeix i treballa amb empreses-clients de diferents sectors.

El despatx ASPA constitueix un entorn de treball professional i per tant, un cop allà, les seves comunicacions, el llenguatge i les actuacions que posi en marxa s'han de correspondre amb el que faria en un entorn presencial de pràctiques.

Objectiu:

- Eina per al plantejament d'una activitat pràctica professional, mitjançant material audiovisual i gràfic i la interacció amb professionals de l'àmbit.

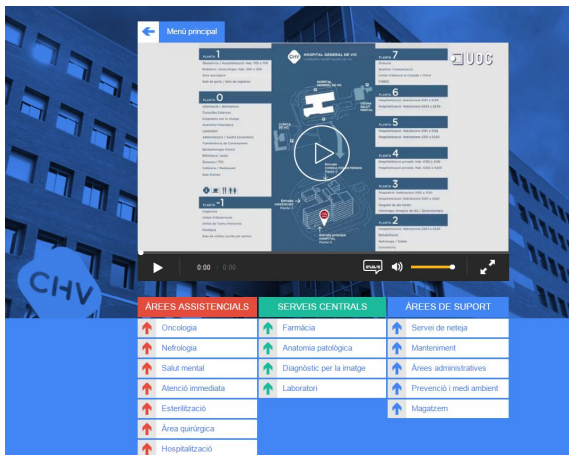
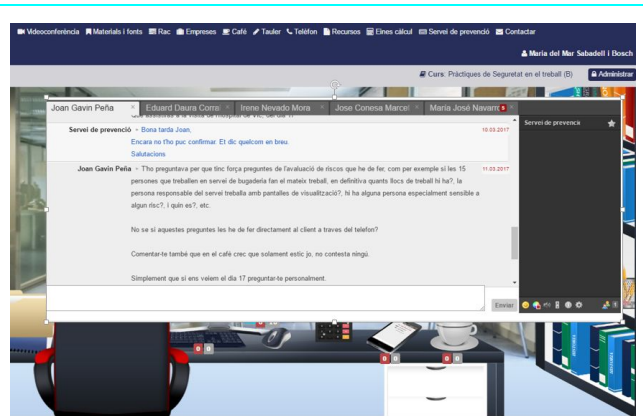
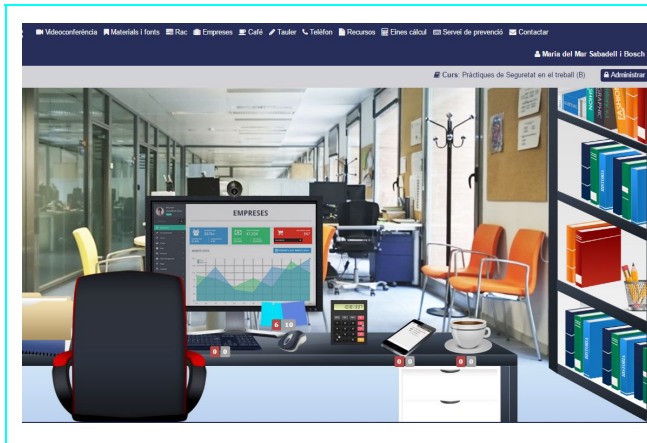
Característiques:

- Wordpress amb mapa i vídeos.
- Accés a les eines: tauler i fòrum, RAC, Materials i fonts.
- Canals de comunicació individuals amb els diferents agents (xats amb SPA, xats amb clients, espai empreses, eina videoconferència)

En aquest entorn l'estudiant pot:

- Accedir a les instruccions concretes de la pràctica a desenvolupar. Per mitjà del cap del SPA, rep els encàrrecs a realitzar i pot contactar amb aquest responsable, via xat, per qualsevol consulta tècnica relacionada amb l'encàrrec rebut.
- Visitar l'empresa-client assignada per a dur a terme la pràctica, i les seves instal·lacions, per mitjà de visualitzacions en format vídeo. També obtenir documents i altres informacions relacionades amb l'empresa-client.
- Contactar amb el servei de prevenció de l'empresa-client assignada (SPP), o recurs preventiu corresponen, per a formular consultes relacionades amb el client i l'encàrrec corresponen en qualsevol moment.
- Interactuar per vídeo conferència amb l'empresa i el professorat de la pràctica.
- Lliurar al cap del SPA els informes tècnics realitzats d'acord amb el calendari fixat.
- Obtenir el feedback corresponen des del punt de vista de desenvolupament competencial per la tasca desenvolupada en el despatx de pràctiques a través del RAC.

Aparença:

ANÀLISI DE CASOS

Estudis i Titulació	Psicologia i Ciències de l'Educació Màster en Dificultats d'Aprenentatge i Trastorns del Llenguatge
Assignatura	M4.622 PRC virtual. DTA M4.623 PRC virtual TPLI M4.624 PRC virtual TD

Descripció de la situació / context de pràctiques i metodologia de treball

En aquest pràcticum es treballa, d'una banda, la identitat professional dels estudiants a partir de l'aproximació a diferents perfils professionals de l'àmbit del màster i, de l'altra, l'estudiant ha de prendre decisions i desenvolupar les tasques pròpies d'un professional de l'especialitat que hagi escollit segons l'itinerari del màster que hagi triat (DTA; TPLI i TD).

Per a l'assoliment de la primera fita es treballa a partir d'un repositori audiovisual que conté diverses entrevistes a professionals de perfils diferents. Les entrevistes tenen totes la mateixa estructura i els diferents temes clau estan identificats per etiquetes. D'aquesta forma, es pot plantejar un treball a l'aula a partir de l'anàlisi aprofundida d'un sol professional, o de l'anàlisi transversal d'un dels temes clau en tots o en una part dels professionals entrevistats.

Per a l'assoliment de la segona fita, el treball del Pràcticum es basa en l'anàlisi i la resolució de casos reals de l'àmbit de coneixement (dificultats d'aprenentatge i trastorns del llenguatge) en un entorn virtual i de forma col·laborativa o individual, depenent de l'assignatura.

La metodologia de l'estudi de cas permet aplicar els coneixements assolits a la resta d'assignatures del Màster. Els estudiants treballen individualment o distribuïts en grups de 4 o 5 persones i fan un lliurament conjunt de cada fase de treball (cada PAC) a la data establerta. Els lliuraments sempre es corresponen amb tasques i funcions concretes que realitzen els professionals habitualment, com ara fer un diagnòstic o dissenyar un pla d'intervenció.

Els casos es construeixen a partir dels indicis que es detecten a l'escola o a casa, i es basen en casos reals i s'aporten evidències també reals (àudios, dictats, etc.). Es descriuen situacions on es presenta una problemàtica que l'estudiant ha de resoldre de la forma i seguint la seqüència que habitualment es dona. D'aquesta manera, l'estructura acostuma a fer-se seguint quatre fases de treball, que permeten a l'estudiant endinsar-se en la feina diària del professional: 1) Detecció d'una problemàtica que afecta un infant; 2) Realització d'un diagnòstic detallat; 3) Actuacions derivades amb l'escola i la família; 4) Disseny d'un pla d'intervenció adequat al cas concret.

Cada fase de treball planteja una situació diferent a resoldre de forma individual o grupal, que ha de donar lloc a un lliurament equivalent al que donaria el professional. El consultor ajuda els estudiants a utilitzar els recursos que utilitzen els professionals per a fer consultes, aclarir dubtes, passar proves, etc. La dinàmica consisteix sempre en que l'estudiant decideixi què farà i amb quin o quins recursos i, si va errat, el consultor els ajuda a repensar-ho. En paral·lel, a mesura que els estudiants o cada grup treballa en els diferents casos, s'anima als estudiants a comentar dubtes i suggeriments al fòrum general per tal de compartir el procés d'aprenentatge a nivell d'aula. El Tauler de l'aula també permet al docent anar donant pautes detallades i fer comentaris generals sobre el desenvolupament de cada fase de treball.

Sistema d'avaluació

El Pràcticum segueix el sistema d'avaluació contínua (AC), com a resultat de les qualificacions obtingudes amb el treball de cada fase.

La nota de cada fase de treball (PAC) és individual i resultat de la suma i la progressió de totes les activitats que desenvolupa. En el cas de ser grupal, l'avaluació es basa en la qualificació grupal més un component individual, calculada en base a les aportacions individuals de cada estudiant, que pot fer modular la nota de la fase de treball. Per tal de distingir l'aportació de cada membre al treball grupal, cada estudiant ha de treballar amb un color diferent al document compartit ja que no disposem de les aplicacions de google a l'aula.

Recursos d'aprenentatge

Cada cas s'acompanya d'un conjunt de recursos necessaris que permeten als estudiants documentar-se sobre el mateix i aprofundir en la seva anàlisi, així com consultar i utilitzar eines que els professionals utilitzen habitualment. Aquests recursos són de diferent tipus,

(fonts bibliogràfiques, documents, etc.) però destaquen especialment els vídeos produïts especialment per a presentar el material d'anàlisi dels casos. Aquests vídeos s'acompanyen de les transcripcions de les locucions.

Entorn virtual d'aprenentatge

Aquest Pràcticum disposa d'una pàgina web en suport Wordpress en la que es presenten els casos amb tot el seu material associat, es descriu la metodologia d'aprenentatge i es pauta tot el procés de treball. No és tant un entorn de treball en sí mateix (que continua sent l'aula virtual del Campus) sinó un espai de presentació de la informació clau del Pràcticum, les fases i els recursos que cal emprar. Tanmateix, l'entorn ha permès incorporar la veu del nen en aquest procés de pràctiques, ja que a través d'animacions de vídeo el nen o nena protagonista del cas explica en les diferents fases com se sent, què pensa i descriu les situacions que viu i com les viu. Els estudiants poden accedir-hi de manera tal que les diferents fases de treball es van activant a mesura que els estudiants les van superant, de tal manera que no poden saber el que seria correcte fer a la fase 1 mirant com es continua a la fase 2 perquè no estarà activa fins que no es tanqui la 1.

Objectiu:

- Entorn per a la presentació ordenada de casos pràctics, pautes de treball, material audiovisual i gràfic i recursos de diferent naturalesa.

Característiques:

- Wordpress amb vídeos.
- Accés a les eines: tauler i fòrum, RAC, Materials i fonts, Wikispaces.

Aparença:

SIMULACRE

Estudis i Titulació	Arts i Humanitats Màster en Gestió Cultural
Assignatura	Pràctiques M7.225, M7.226, M7.227

Descripció de la situació / context de pràctiques i metodologia de treball

Aquesta proposta de pràctiques ofereix als alumnes el contacte directe amb casos reals extrets d'institucions de referència en l'àmbit de la gestió cultural. Concretament, permeten a l'estudiant treballar en la resolució de conflictes i reptes reals que han tingut lloc en aquestes institucions, presentats a través d'un cas, i disposant del contacte directe amb professionals en actiu de la pròpia empresa. Així doncs, no només es facilita el contacte i el coneixement d'una institució i els seus professionals, sinó que es va més enllà perquè posiciona l'estudiant al mateix nivell dels càrrecs directius de la institució en haver d'enfrontar-se a un repte a resoldre.

Aquesta assignatura s'ha dissenyat tenint en compte les competències del Màster en Gestió Cultural. Per tant es posen a disposició dels estudiants diversos casos relacionats, entre d'altres, amb el turisme cultural, el patrimoni, les arts escèniques, els esdeveniments, els museus, etc. Alguns dels casos actualment en actiu són:

- Fira Tàrraga, Tria Llibres
- Museu Nacional d'Art de Catalunya
- ICONO Serveis Culturals

En edicions passades també es van tractar casos com:

- Museu d'Arqueologia de Catalunya
- Museu Picasso de Barcelona

Això implica els següents objectius:

- Incrementar el grau de coneixement de les institucions i els seus models de gestió.
- Identificar debilitats, amenaces, fortaleces i oportunitats de la institució vers un moment de canvi.
- Obtenir un major grau d'interacció entre els estudiants i els directius de la institució.

- D. Situar els alumnes en un context real de presa de decisions i fomentar el treball en equip per gestionar situacions de canvi.
- E. Fomentar el treball pràctic en aspectes rellevants i no perifèrics de la gestió cultural.

Per tal d'acomplir aquesta finalitat les pràctiques es focalitzen en les següents àrees d'actuació:

- A. La descripció i contextualització d'empreses, entitats i institucions culturals exemplars. Aquesta fase i la següent es desenvolupen amb el suport del material audiovisual específic de que consta cada cas, a més de les dades que els estudiants puguin aconseguir a través de la seva pròpia recerca.
- B. La introducció de l'estudiant en una situació complexa de gestió que necessita una resolució. Els materials presentats serveixen de base per iniciar un debat sobre el funcionament i situació actual de la institució.
- C. La implicació col.laborativa dels estudiants en la recerca i el disseny de la resolució o la millora de l'estratègia de la institució per a resoldre la situació plantejada. Per a fer-ho, seguint les pautes d'un joc de simulació, els estudiants adopten el rol de treballadors de la institució distribuïts en els departaments existents.
- D. La selecció argumentada de la millor de les propostes per part dels estudiants, entre les que ells mateixos proposin.
- E. La contrastació entre la proposta presentada per part dels estudiants i la resolució duta a terme per la institució en la realitat. Per a això els estudiants dialoguen amb professionals reals de la institució, contrastant els plans d'acció de les diferents solucions, cosa que els permet examinar aspectes concrets de les propostes i aprofitar el know-how d'un expert.

Una vegada seleccionat el cas pràctic, el procés d'aprenentatge es divideix en 3 UNITATS, que es corresponen a cadascun dels materials. Al llarg del procés d'aprenentatge i en forma d'avaluació contínua es proposaran diferents activitats per unitat.

La metodologia emprada barreja elements de l'aprenentatge basat en casos, de l'aprenentatge basat en problemes i dels jocs de simulació, com a tècnica interactiva d'aprenentatge que representa situació dinàmica real dins de l'aula. Els jugadors prenen decisions lliurement en el marc d'una situació hipotètica, definida per un conjunt de normes que constitueixen una realitat simulada.

L'aplicació d'aquesta metodologia a les pràctiques del Màster permet als alumnes aplicar activament el seu coneixement, integrant la teoria apresada a la pràctica, a partir d'un model determinat. Aquest treball ha de permetre activar competències relatives a comprendre el

funcionament de processos socials, exercitar la presa de decisions, la planificació estratègica i la resolució de conflictes, a través d'un procés emmarcat en una institució cultural real a la que els alumnes difícilment tindrien accés.

Sistema d'avaluació

El Pràcticum segueix el sistema d'avaluació contínua (AC), com a resultat de les qualificacions obtingudes amb el treball de cada fase.

La nota de cada fase de treball (PAC) es basa en la qualificació grupal més un component individual (calculada en base a les aportacions individuals de cada estudiant) que pot fer modular la nota de la fase de treball.

Recursos d'aprenentatge

Els materials que conformen la base del procés d'aprenentatge es componen de tres suports audiovisuals diferents en relació a cadascuna de les especialitats del Màster en Gestió Cultural, Sectors i Indústries Culturals, Interpretació del Patrimoni i Turisme Cultural.

Cadascun d'aquests suports introdueixen a l'estudiant a la institució cultural, exposen el repte a resoldre i identifiquen els programes i accions que els professionals de la institució van desenvolupar per superar el repte. Així doncs, els materials del curs estan estructurats en tres unitats:

En la Primera Unitat: es presenta la institució, l'esdeveniment, l'organització o empresa cultural, especificant la seva estructura, els seus recursos, les seves amenaces, els seus punts forts i els seus punts febles.

En la Segona Unitat: es planteja el repte, conflicte o problemàtica real en que es va trobar la institució en un moment determinat, a la qual l'estudiant haurà de fer front.

Finalment, en la Tercera Unitat: s'exposa la resolució de la problemàtica o l'assoliment del repte que s'havia plantejat en el segon bloc, tal com va ser impulsada per la institució.

L'eix vertebrador d'aquests vídeos estarà format per entrevistes a professionals en actiu de la institució. Aquestes entrevistes constitueixen continguts suficients per a què l'estudiant accedeixi a la informació de forma correcta i adequada. El format audiovisual permet als

estudiants accedir a un material visual únic, que ajuda a entendre millor la institució, el cas presentat, així com conèixer els professionals en actiu responsables de la resolució.

Per poder ampliar i tenir accés a més informació que permeti a l'estudiant desenvolupar recerca i el bon desenvolupament de les activitats, es posa a disposició a les aules un banc de fonts d'informació i recursos que pot servir de guia al llarg del procés d'aprenentatge.

Entorn virtual d'aprenentatge

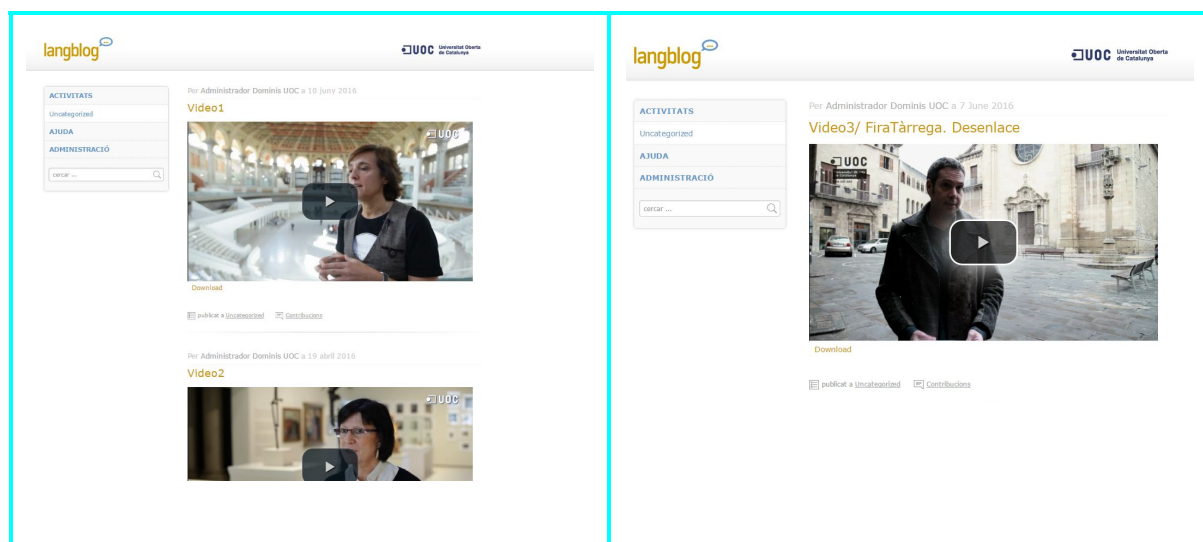
Objectiu:

- Entorn per a la presentació ordenada de casos pràctics, pautes de treball, i material audiovisual i gràfic.

Característiques:

- Langblog
- Accés a les eines: tauler i fòrum, RAC, Materials i fonts

Aparença:

LABTM (Laboratori de Telemedicina)

Estudis i Titulació	Ciències de la Salut MU Telemedicina
Assignatura	Pràcticum (VIRTUAL) M2.705

Descripció de la situació / context de pràctiques i metodologia de treball

El Laboratori de Telemedicina (LabTM) és una plataforma virtual desenvolupada amb tecnologia Web 2.0 (Moodle), que permet accedir a diferents aplicacions telemèdiques. Cada estudiant es responsabilitza de la cerca de l'experiència telemèdica que haurà d'incloure al LabTM, de la creació de l'aula amb els diferents apartats i espais d'interconsulta virtual, de la implementació dels diferents recursos d'aprenentatge i multimèdia vinculada amb l'experiència, així com dels convidats experts, presentació i dinamització de l'activitat docent.

La interacció social amb la diversitat de convidats experts constitueix el component fonamental del caràcter innovador del LabTM. La diversitat de perfils dels "convidats experts" per a l'experiència telemèdica ha de garantir una aproximació multinivell (assistencial, tècnic, gestió, etc.) i enfocar qualsevol qüestió relacionada amb la telemedicina en funció del rol i experiència percebuda. És a través d'aquesta interacció social on es produeix la transferència de coneixement tàcit i explícit vinculat amb l'experiència de telemedicina en qüestió. Cada aula compta, a més, amb un moderador per garantir l'homogeneïtat de les mateixes i entre els diferents instructors i experts convidats dels cursos.

El procés de treball es duu a terme en 4 fases:

1. **L'experiència de telemedicina:** L'estudiant treballa en una experiència de telemedicina concreta, la qual es convertirà en l'objecte d'investigació on realitzarà el Pràcticum.
2. **Treball de camp:** L'estudiant haurà de recopilar tot tipus d'informació (tècnica, clínica, científica, administrativa, grisa, etc.) vinculada al disseny, posada a punt, implantació, avaluació, etc. de l'experiència de telemedicina, i haurà de

desenvolupar el material complementari que consideri oportú a partir del treball de recerca vinculat a l'experiència en qüestió.

3. **Conformació de l'Aula del LabTM:** L'estudiant haurà d'interactuar amb els professionals de la salut i tècnics vinculats en el procés d'implantació de l'experiència de telemedicina per dur a terme la seva investigació de camp i convidar-los a formar part del projecte del LabTM i a participar activament com a "convidats experts" de l'experiència de telemedicina en qüestió.
4. **Desenvolupament de l'experiència docent:** Cada aula virtual serà liderada per l'estudiant que actuarà sota el perfil acadèmic de moderador de l'aula. A més, serà equipada pels estudiants del curs i facilitarà l'accés als professionals de la salut i tècnics vinculats en el procés d'implantació de l'experiència de telemedicina sota el perfil acadèmic de "convidats experts". Els "convidats experts" seran els responsables de proporcionar orientació, suport i retroalimentació contínua als estudiants en els recursos multidireccionals de l'aula sobre el procés d'implantació de l'experiència de telemedicina corresponent.

Sistema d'avaluació

L'avaluació es fa per Avaluació continuada a partir de: a) la participació en debats i la interacció dels estudiants amb els convidats experts que "lideren" les diferents experiències de telemedicina; i b) la presentació de diferents documents/informes d'avaluació de 5 experiències de Telemedicina a partir de criteris estandaritzats (seguretat, confidencialitat, escalabilitat, eficiència i cost econòmic...) i on cal que incloguin també possibles propostes de millora.

Recursos d'aprenentatge

Cada aula conté els materials d'aprenentatge, repositori documental específic de la pràctica telemèdica i els recursos necessaris que ajuden a contextualitzar la informació, com ara vídeos, materials multimèdia relacionats, com articles, simulacions i notícies diferents que s'han publicat sobre el tema. A més, està dotada amb un accés directe a PubMed amb els articles resultants relacionats amb l'experiència de telemedicina en qüestió.

Entorn virtual d'aprenentatge:

Objectius:

- Eina que s'habilita a l'estudiant perquè presenti la seva experiència en format d'aula. S'incorporen experts per tractar continguts en diferents debats.

Característiques:

- Moodle integrat a l'Aula Campus UOC
- Accés a eines com debats, vídeos, recursos multimèdia i totes les opcions compatibles amb Moodle.
- Qui edita l'aula és l'estudiant.

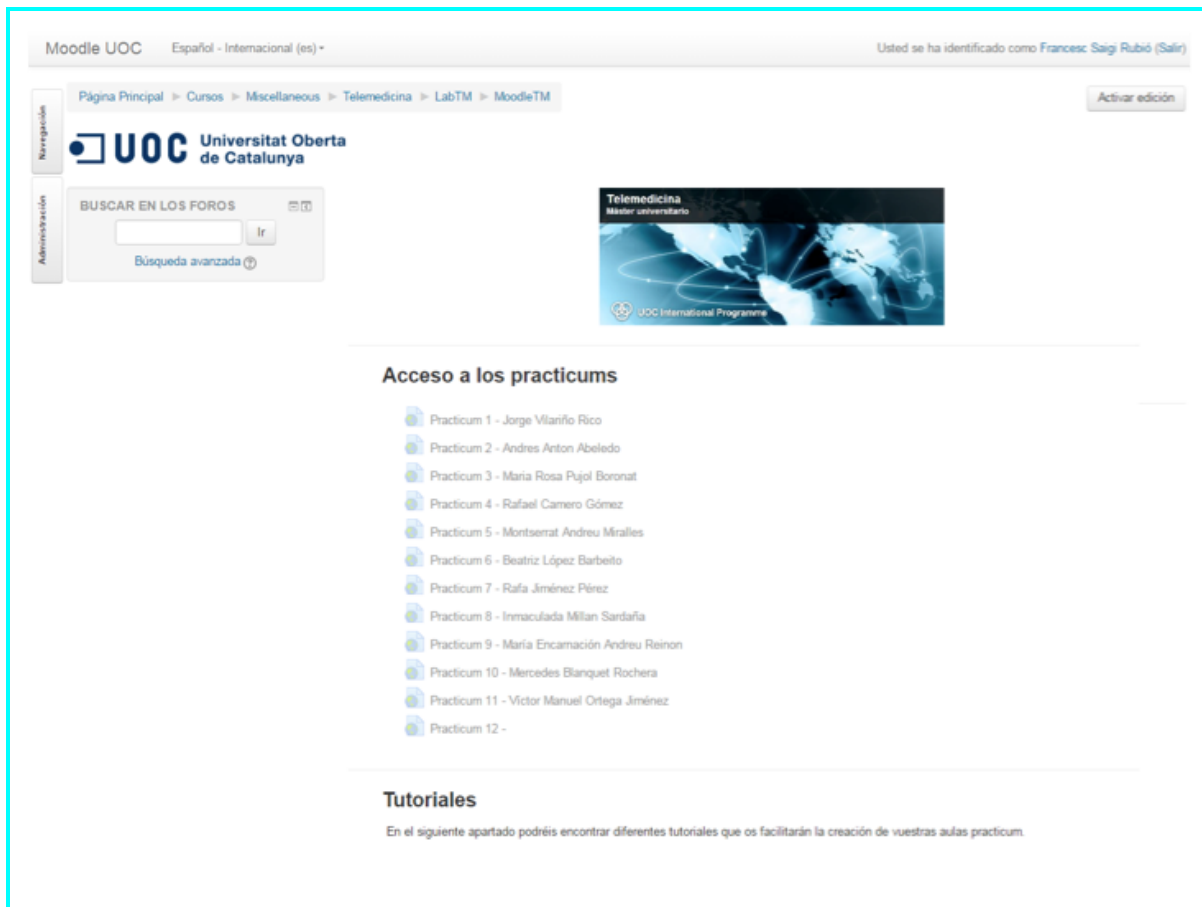
A nivell funcional:

- S'habiliten tantes aules virtuals com experiències de telemedicina integrades.
- Cada aula virtual s'equipa amb l'instructor responsable i es facilita l'accés als convidats experts relacionats amb l'experiència de telemedicina integrada.
- En cada aula es descriu l'experiència en diferents apartats, seguint l'estructura d'un article científic (Resum, Background i descripció contextual, Objectius, Metodologia d'implementació de l'experiència telemèdica, Resultats de l'experiència, Discussió, Conclusions i Bibliografia).
- En cadascun dels apartats hi ha els materials d'aprenentatge, repositori documental específic de la pràctica telemèdica juntament amb els recursos necessaris que ajuden a contextualitzar la informació, com vídeos. El Laboratori de Telemedicina (LabTM) és una plataforma virtual desenvolupada amb tecnologia Web 2.0 (Moodle) i integrada dins l'aula de la UOC, que permet accedir a diferents aplicacions telemèdiques. A més, compta amb els següents perfils: els estudiants; els professors (inclosos professors i docents col·laboradors); els experts convidats, que són els diferents professionals assistencials i tècnics vinculats en l'experiència telemèdica; i els administradors, que fan possible el correcte funcionament de l'aula.
- Materials multimèdia relacionats, com articles, simulacions i notícies diferents que s'han publicat sobre el tema.
- A més, s'habilita un espai de debats i fòrums com a recurs de comunicació i d'interconsulta virtual i que serveix per a discutir aquella informació amb els convidats experts i altres membres de l'Aula.
- I en la mesura del possible, un espai de simulació on els estudiants poden interaccionar amb l'experiència en qüestió. Les simulacions d'aplicacions de

telemedicina es desenvolupen utilitzant les mateixes normes que les experiències reals de telemedicina: DICOM, HL7, XML, etc.

- Cada aula disposa també d'un accés directe a PubMed amb els articles resultants relacionats amb l'experiència de telemedicina en qüestió.
- Un recurs vital és el conjunt dels materials d'aprenentatge als quals es pot accedir en línia o descarregar-se per a impressió. Aquests continguts han estat creats per diferents experts professionals de diversos camps del coneixement, de conformitat amb l'experiència de la telemedicina integrada.

Aparença:

Moodle UOC Español - Internacional (es) Usted se ha identificado como Francesc Saigi Rubió (Salir)

Página Principal > Cursos > Miscellaneous > Telemedicina > LabTM > MoodleTM

UOC Universitat Oberta de Catalunya

BUSCAR EN LOS FOROS

Ir

Busqueda avanzada

Telemedicina Master universitario

UOC International Programme

Acceso a los practicums

- Practicum 1 - Jorge Vilarño Rico
- Practicum 2 - Andres Anton Abeledo
- Practicum 3 - Maria Rosa Pujol Boronat
- Practicum 4 - Rafael Camero Gómez
- Practicum 5 - Montserrat Andreu Miralles
- Practicum 6 - Beatriz López Barbeito
- Practicum 7 - Rafa Jiménez Pérez
- Practicum 8 - Inmaculada Millan Sardaña
- Practicum 9 - María Encarnación Andreu Reinon
- Practicum 10 - Mercedes Blanquet Rochera
- Practicum 11 - Victor Manuel Ortega Jiménez
- Practicum 12 -

Tutoriales

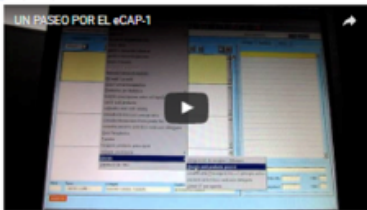
En el siguiente apartado podréis encontrar diferentes tutoriales que os facilitarán la creación de vuestras aulas practicum.

[illegible]

Moodle UOC
Espanol - internacional (es)
Usted se ha identificado como Francesc Salvi Rubio (Salir)

eCAP blog
eCAP central blog
Accés a eCAP

Debate

IMPLANTACIÓN

Tercerices se puso en funcionamiento el 20 de noviembre de 2012, fruto de la voluntad de la Dirección Asistencial de Atención Primaria del Instituto Catalán de la Salud (ICS) en la Cataluña Central y del Hospital de agudos de referencia del territorio, la Fundación Altimira de Vilanova, con el fin de mejorar la coordinación mediante la aplicación de estrategias transversales para aproximar los diferentes niveles asistenciales.

Per a ampliar informació:

Vídeo institucional de presentació del LabTM:

<https://vimeo.com/obertapublishing/review/158471181/7684b8fdaf>

NutriPraC

Estudis i Titulació	Ciències de la Salut MU Nutrició i Salut
Assignatura	Pràcticum Nutrició clínica (VIRTUAL) M3.515/M3.615

Descripció de la situació / context de pràctiques i metodologia de treball

En les pràctiques es simula l'activitat en un centre assistencial virtual, Centre Mèdic *Vitalitat*, on l'estudiant ha de realitzar el seguiment nutricional de diferents pacients a demanda de les necessitats del centre o l'atenció d'interconsultes (relació amb altres centres hospitalaris o centres d'atenció primària). Inclou el seguiment de casos clínics, l'atenció de consultes externes i l'educació nutricional a l'alta dels pacients o familiars.

Objectius:

- ☐ Implementar diferents tipus de tractament dietètic i suport nutricional ja sigui ambulatori o hospitalari.
- ☐ transmetre coneixement expert sobre nutrició, alimentació i salut a públics manera clara i sense ambigüitats.
- ☐ Aplicar els coneixements adquirits a resoldre problemes en entorns nous o poc coneguts dins de contextos més amplis i equips multidisciplinaris.

Es plantegen una sèrie de casos pràctics a l'aula a partir de casos o situacions clíniques facilitades pels professors col·laboradors que són professionals en actiu d'hospitals amb qui tenim relació o conveni de pràctiques.

L'estudiant ha de fer una anàlisi del cas, una valoració nutricional i una proposta de tractament o intervenció. Disposa d'uns dies concrets per a interactuar amb el pacient del cas plantejat per tal de demanar informació addicional, aclarir dubtes o subministrar informació al pacient. Els pacients són "usuaris ficticis" amb el nom del pacient que es gestiona pel PRA o el professor col·laborador de l'aula.

En alguns casos, el següent cas presentat “evoluciona” a partir de la proposta d’intervenció realitzada per la majoria dels estudiants o bé a partir dels punts de millora detectats pel professor per tal de treballar-los amb més profunditat. Per exemple, “el pacient torna a l’hospital 3 mesos després per fer seguiment”. Els seus paràmetres bioquímics han variat a l’alça o a la baixa en funció de la idoneïtat de la intervenció nutricional realitzada prèviament.

Sistema d’avaluació

Avaluació continua a partir de la resolució de problemes i estudi de casos.

Per a l’avaluació es considera la proposta d’intervenció realitzada, més la interacció amb el pacient (pertinença de les preguntes, habilitats comunicatives, etc.)

El retorn sobre la resolució dels casos presentats és: a) individual en funció de la resolució del cas per cada estudiant; i b) es dona una solució general per a tot el cas.

Recursos d’aprenentatge

- ❑ Informació sobre els casos (història clínica) facilitada a l’aula de manera semestral pels professionals de l’hospital
- ❑ Accés a BBDD de Ciències de la Salut i resta de recursos Biblioteca
- ❑ S’han creat materials en format H2PAC (repte-contingut-solució) a partir dels casos treballats a l’aula en edicions anteriors. La idea era generar una biblioteca de casos, però per temes pressupostaris de moment no és factible.

Entorn virtual d’aprenentatge

- ❑ Aula UOC (està previst el canvi a l’entorn similar al del Despatx d’Advocacia adaptat a entorn Salut per tal de treballar amb una interfície que recordi l’espai de treball habitual dels professionals - una consulta- i així, fer un pas més en l’entorn immersiu-professional d’unes pràctiques).
- ❑ Necessitat de disposar de pacients simulats amb qui l’estudiant pugui interactuar (usuaris ficticis).
- ❑ Tot i que encara no és possible, seria ideal poder disposar d’un seguiment de l’evolució dels casos i basat en el treball de cada estudiant i no grupal (basat en algorismes de decisió) que permetés automatitzar, almenys en part, la resposta per col·laboradors docents.

Aparença:

cv.uoc.edu/webapps/bustica/listMails.do?l=152_m3_515_01_d01#

Comunicació_Alex (del 30/03 a l'1/04) - M3.515 - Pràcticum - Nutrició Clínica aula 1

UOC Universitat Oberta de Catalunya

configuració missatge nou obre respon respon al remitent reenvia esborra llegir tots historial Desplaça a carpeta Més accions Marca cerca

Carpets carpeta nova

Rebut
39

☐	A Alex Pacient UOC		30.03.2016 23:49
☐	A Alex Pacient UOC	RESPOSTA A L'ANNA	30.03.2016 23:38
☐	A Alex Pacient UOC	RESPOSTA ARIADNA	30.03.2016 23:32
☐	A Alex Pacient UOC	RESPOSTA GABRIELA	30.03.2016 23:25
☐	A Alex Pacient UOC	RESPOSTA MARIONA	30.03.2016 23:19
☒	A Alex Pacient UOC	RESPOSTA JORDI	30.03.2016 23:11
☐	E Alba Pachau Ramirez	Alex	30.03.2016 23:07
☐	E Anna Batalla Boncompte	Cas Alex_1	30.03.2016 19:41
☐	E Ariadna Conesa Buscallà 793866	Cas Alex: preguntes	30.03.2016 18:12
☐	E Graciela Montoro Pinto		30.03.2016 18:01
☐	E Mariona Olivella Mayoralgo	Cas 1 Alex	30.03.2016 14:02
☐	E Jordi Senserrich Gultart	preguntes:cas Alex 1	30.03.2016 11:02

1 a 19 de 19

Assumpt: RESPOSTA JORDI
De: Alex Pacient UOC
A: Comunicació_Alex (del 30/03 a l'1/04) Practicum - Nutrició Clínica aula 1
Còpia a:
Data: 30.03.2016 23:11

Hola Jordi,

moltes gràcies pel vostre interès, intentaré respondre a les teves preguntes, encara que n'hi ha algunes que no les entenc....

1. Hi hagut canvis en la teva aportació dietètica. No, habitualment segueixo el mateix esquema des de fa molts anys i tampoc he canviat res des de l'últim ingrés. Ara estic en dejú, des de l'ingrés hospitalari. E
2. En les darreres dues setmanes has tingut alguna símptoma gastrointestinal: Nàusees, vòmits i dolor a la panxa. Les altres paraules no entenc que volen dir (diàfegia i anorèxia)
3. La teva capacitat funcional està sempre: alterada (quan temps?); En aquests moments, el malestar i el xafament em limiten bastant la meua activitat diària, faig cadira llit.
4. Quin percentatge de pèrdua de greix subcutani (tríceps, tòrax). No sé el que vol dir, ningú m'ha comentat res al respecte.
5. Quin percentatge de pèrdua de massa muscular (quadríceps, deltoides). Em passa el mateix que en la pregunta anterior
6. Presència d'edemes maleolars o edemes sacres i/o ascitis. Edemes va referència a infior? Doncs no, de moment no.

cv.uoc.edu/webapps/bustica/listMails.do?l=152_m3_515_003#

Comunicació_Marta (del 13 al 15 d'abril) - M3.515 - Pràcticum - Nutrició Clínica aula 1

UOC Universitat Oberta de Catalunya

configuració missatge nou obre respon respon al remitent reenvia esborra llegir tots historial Desplaça a carpeta Més accions Marca cerca

Carpets carpeta nova

Rebut
15 20

☐	Mostra: tots nous destacats		15 missatges nous
☐	A Marta Pacient UOC	RESPOSTA MÓNICA	17.04.2016 12:23
☐	E Mònica Alberch Raurell	Pregunta Marta	15.04.2016 23:22
☐	A Marta Pacient UOC	RESPOSTA A LA GRACIELA	15.04.2016 22:30
☐	E Graciela Montoro Pinto	Preguntes per la Marta	15.04.2016 16:55
☐	A Marta Pacient UOC	RESPOSTA A L'EVA	15.04.2016 13:56
☐	A Marta Pacient UOC	RESPOSTA AL JORDI	15.04.2016 13:53
☐	E Eva Pereiro Ordiñana	PREGUNTES PER LA MARTA	15.04.2016 12:44
☐	E Jordi Senserrich Gultart	uns dubtes més.	15.04.2016 09:57
☒	A Marta Pacient UOC	RESPOSTA A L'ANNA	14.04.2016 22:22
☐	E Anna Batalla Boncompte	Preguntes Marta	14.04.2016 22:13
☐	A Marta Pacient UOC	RESPOSTA CÉLINE	14.04.2016 21:59
☐	A Marta Pacient UOC	RESPOSTA A ARIADNA	14.04.2016 21:59

9 de 20

Assumpt: RESPOSTA A L'ANNA
De: Marta Pacient UOC
A: Comunicació_Marta (del 13 al 15 d'abril) Practicum - Nutrició Clínica aula 1
Còpia a:
Data: 14.04.2016 22:22

Hola Anna,

Quina quantitat de líquids beus al dia? no sé, un litre aprox. Quina quantitat són algua o infusions o brous? pràcticament tot algua, ja que infusions i brous en prenc poca.

- Utilitzes sal en els teus àpats? Si és que sí, quina quantitat? Si, poca.
- Menges els cereals (pa, arròs, pasta...) blancs o integrals? blancs
- Els lactis (llet, iogurts, formatges) són sencers o descremats? sencers.
- Tens microones a la feina o possibilitat d'escalfar el dinar? si
- Tindries la possibilitat durant el cap de setmana de fer alguna activitat fora de casa en família tipus bicicleta, piscina....? Ho podria fer, m'ho he de proposar.

Referent al recordatori de 24h:

- A l'amanida del sopar hi havia enciam? Molt o poc? si, un plat
- La fruita del sopar recordes quina va ser? taronja Si no, quines són les fruites que menges habitualment? kiwi, taronja, poma, plàtan.... en funció també de l'amanida de l'any, aprofitant el millor moment

PROJECTES D'E-LEARNING

Estudis i Titulació	Estudis de Psicologia i Ciències de l'Educació Màster Universitari en Educació i TIC (e-Learning)
Assignatures	Pràctiques Externes

Descripció de la situació / context de pràctiques i metodologia de treball

El bloc professionalitzador del Màster té com a objectiu que l'estudiant tingui una experiència de disseny, aplicació i avaluació real d'un projecte d'e-learning que s'haurà de contextualitzar a una institució educativa, organització o empresa específica. El tema del projecte estarà relacionat amb algun itinerari d'especialització del Màster: Direcció i gestió de l'e-learning; Disseny tecno-pedagògic o Docència en línia.

Aquest bloc consta de dues parts que es concreten en dues assignatures de 6 crèdits ECTS: una part acadèmica (Treball Final de Màster), i una part que es desenvolupa al marc d'un centre, entitat o empresa de pràctiques (Pràctiques Externes). Aquestes dues parts hauran de ser matriculades i cursades de forma simultània ja que es desenvolupen de forma coordinada i impliquen accions interdependents.

Les Pràctiques Externes esdevenen el context en que l'estudiant posarà en pràctica els coneixements adquirits al llarg del Màster en un entorn real de caràcter institucional, empresarial o acadèmic real, en que l'estudiant desenvoluparà el seu projecte d'e-learning. La coordinació entre ambdues assignatures és bàsica i per això el docent referent de la UOC serà el mateix professor o professora col.laborador/a per a totes dues, qui assumirà la funció del seguiment i avaluació. Les dues assignatures són per tant interdependents, ja que una esdevé l'escenari d'aplicació i el desenvolupament de les accions pràctiques del projecte (anàlisi, implementació i avaluació), i l'altra en vehicula la conceptualització, el disseny, els resultats i propostes de millora i en recull el procés seguit en forma de memòria final.

És important remarcar que el projecte ha d'implicar també el desenvolupament d'un producte o resultat tangible derivat, que prendrà una forma determinada en funció de l'especialitat des de la qual es planteja, però que en qualsevol cas haurà de materialitzar-se total o parcialment en un suport digital específic.

La metodologia general per a la construcció del projecte es basa en una adaptació del denominat model ADDIE (anàlisi, disseny, desenvolupament, implementació i avaluació), molt utilitzat en disseny instruccional. La seva visió sistèmica en fases que es realimenten s'adequa a un projecte orientat a l'aplicació en entorns professionals.

Per tal de garantir el correcte desenvolupament del projecte es proposa realitzar, al llarg del semestre, una sèrie de fases que s'aniran proposant i avaluant des de les dues assignatures.

- Proposta de projecte i justificació.
- Configuració d'un dossier de treball, segons s'acordi amb el/la professor/a col·laborador/a, en què es reculli tot el procés de treball en el projecte, així com el feedback rebut per part del/de la professor/a col·laborador/a i els outputs o resultats de cada etapa.
- Planificació detallada del procés de treball.
- Recollida d'informació per a l'anàlisi de necessitats (mitjançant enquestes, entrevistes, consultes a bases de dades, lectura de documentació i bibliografia, etc.), segons l'enfocament del projecte.
- Anàlisi i interpretació de les dades obtingudes.
- Disseny exhaustiu del projecte.
- Desenvolupament d'una part de la proposta que es materialitzi en un producte concret.
- Implementació pilot i avaluació.
- Reflexió i millora continua sobre el procés de treball.
- Elaboració de la memòria final i presentació del projecte.

El/la professor/a col·laborador/a del bloc TFM + Pràctiques Externes és el referent acadèmic, ja que aporta el coneixement expert sobre els projectes d'e-learning que es poden plantejar de les diferents especialitats. És per tant l'encarregat de d'orientar els estudiants en tots els aspectes relatius al desenvolupament del projecte des de les dues assignatures. Ha de realitzar un seguiment de cada projecte per mitjà de la resolució de dubtes i suggeriments específics sobre el desenvolupament de cadascuna de les fases i lliuraments.

Des de l'assignatura de Pràctiques Externes l'estudiant tindrà un segon supervisor provinent del centre de pràctiques: el tutor extern o tutor de pràctiques. Aquesta figura és l'encarregada de facilitar-li l'accés al centre, informar-li sobre el seu funcionament, proporcionar-li accés a la documentació, els recursos i les persones necessàries per al bon desenvolupament del projecte. Així mateix, supervisa la tasca de l'estudiant i l'ajuda a adaptar la proposta de projecte al context organitzatiu, social, econòmic, etc. l'orienta per

tal d'assegurar que el projecte encaixa en les necessitats i la realitat del centre, validant l'adequació al context de les propostes que aquest elabora, especialment la realització de la implementació pilot i l'avaluació de la mateixa en el centre de pràctiques. Tot i així, la seva tasca és subsidiària a la del tutor acadèmic de la UOC, que és qui dirigeix el projecte. Així mateix, les activitats desenvolupades des de l'assignatura de pràctiques seran de modalitat virtual o semipresencial, i per tant, la presència física al centre serà en tot cas puntual i estrictament limitada al que requereixi el projecte desenvolupat.

Sistema d'avaluació

A totes dues assignatures se seguirà un procés de lliurament d'activitats d'avaluació continuada, que aniran lligades a les diferents fases de desenvolupament del projecte, d'acord amb el pla de treball esmentat anteriorment.

Concretament, a l'assignatura de Pràctiques s'avaluen tres activitats a partir dels seus corresponents lliuraments en els terminis establerts. La qualificació final s'obté a partir del càlcul ponderat segons els valors següents: Activitat 1 (20%), Activitat 2 (40%) i Activitat 3 (40%)

El professor/a col·laborador/a és qui fa el seguiment i aporta el feedback continuat a les accions i resultats obtinguts, i qui avalua l'assoliment dels objectius i les competències de l'assignatura. El/la tutor/a del centre o institució supervisa el procés de treball de l'estudiant dins del context de pràctiques, però no intervé directament en l'avaluació d'aquest.

Recursos d'aprenentatge

No existeixen uns recursos elaborats expressament per a les pràctiques, sinó que els estudiants se'n serveixen de tots els materials treballats a la resta d'assignatures del Màster. Més enllà d'això, existeix una guia de treball d'ambdúes assignatures, una bibliografia bàsica de referència, així com instruments didàctics de suport al procés d'aprenentatge: rúbriques, pautes d'avaluació parcials i finals, pautes de treball específiques, una galeria de TFM's de semestres anteriors, etc.

Entorn virtual d'aprenentatge

L'entorn virtual d'aprenentatge és l'aula virtual ordinària de la UOC i es fa ús de les eines bàsiques que aquesta ofereix, més les eines de Google.

SEMINARIS en EMPRESA

Estudis i Titulació	Estudis d'Informàtica, Multimèdia i Telecomunicació Màster Universitari en Seguretat de les Tecnologies de la Informació i de les Comunicacions
Assignatures	Seminaris en empresa

Descripció de la situació / context de pràctiques i metodologia de treball

L'assignatura de *Seminaris en empresa* té com a objectiu principal aproximar l'estudiant a les activitats que realitzen les empreses que es dediquen a la seguretat de les TIC. Per afavorir el contacte amb les empreses, entendre la seva realitat, com treballen, com s'organitzen, quins processos han de seguir els productes/serveis de seguretat que ofereixen, etc. l'assignatura tracta diferents escenaris, cada un en una empresa diferent.

L'assignatura també té com a objectiu aprofundir en conceptes tècnics que es poden haver introduït de forma més teòrica en altres assignatures del màster, i que aquí es treballen de forma més profunda, més pràctica, i en el context d'una aplicació real.

El creditatge de l'assignatura és de 3 ECTS, i s'assigna a cada empresa 1 crèdit de treball (75 hores). Així doncs, l'assignatura està formada per 3 seminaris, dirigits cadascun d'ells per una empresa diferent. A cada seminari es treballa el cas pràctic d'una empresa, explicat i coordinat per la pròpia empresa. Cada aula té 3 professors col·laboradors que són professionals en actiu d'una de les empreses amb les que es treballarà. Els seminaris es treballen de forma seqüencial: cada mes se'n treballa un.

El seminari comença amb la visualització d'un vídeo en el que es presenta l'empresa, s'introdueix el tema de treball i es reforcen els conceptes teòrics necessaris. En una segona part del vídeo es presenta el cas de treball (configuració i demostració del funcionament d'una aplicació/servei, simulació d'un atac/anomalia, explicació de casos d'estudi reals, etc.). A partir d'aquí, s'obre un debat a l'aula entre els alumnes i el responsable de l'empresa en el que es discuteix sobre el tema de treball i es busca informació addicional. Cada estudiant haurà de realitzar un petit treball (de caire eminentment pràctic) en el que consolidarà els coneixements teòrics i pràctics que ha adquirit.

Sistema d'avaluació

El seguiment del treball dels estudiants va a càrrec del personal de l'empresa que esdevé el professor col.laborador de l'aula. És a dir, l'assignatura compta amb un PRA i tants docents col.laboradors com empreses intervinguin en els seminaris.

Avaluació continua. La nota està formada per dues qualificacions:

- Nota de quizzes per confirmar que l'estudiant ha entès els materials audiovisuals.
- Nota de les pràctiques que realitzarà l'estudiant.

A més, es valora la participació i el debat que faci l'estudiant a l'aula.

Recursos d'aprenentatge

La base dels materials d'aprenentatge són continguts audiovisuals, que donen peu a fer consultes més específiques en materials complementaris de la bibliografia (articles, llibres, especificacions, estàndards, etc.).

Cada vídeo de cas d'estudi està format per diferents parts:

- 1- Presentació de la institució i els seus productes/serveis
- 2- Presentació del tema (base teòrica)
- 3- Exposició del repte a resoldre, cas d'ús, etc.
- 4- Demostració de la part pràctica

La resta de materials els va introduint i proporcionant el responsable dels seminaris segons convingui.

Entorn virtual d'aprenentatge

Els seminaris es fan a través de l'aula UOC.

4. Elements transversals per al disseny de pràctiques en entorns virtuals

Aquest apartat es proposa realitzar una anàlisi transversal de les experiències de pràctiques virtuals presentades. Per fer-ho, s'utilitzen un conjunt d'eixos que permeten identificar i descriure els trets comuns o similars i també els trets diferencials entre aquestes. La intenció és que aquesta anàlisi permeti extreure conclusions i servir d'orientació per al disseny de propostes de pràctiques virtuals.

1. Descripció del context de pràctiques (com s'aconsegueix la referència a la realitat del camp professional).

A tots els casos es troben implicades **empreses** o **entitats reals del sector professional**. La universitat estableix un conveni de col·laboració amb aquestes empreses que, a diferència de les pràctiques presencials, pot englobar, no només la tutorització de les pràctiques sinó també el seu disseny o la creació de materials, per exemple. És a dir, en alguns dels casos presentats, la presència d'aquestes empreses o entitats és indirecta per a l'estudiant, ja que tot i no intervenir directament durant el seu desenvolupament, sí ha tingut un paper clau en l'aportació de les propostes concretes de treball, així com en la transformació de les mateixes en activitats d'aprenentatge, el disseny acurat de l'entorn junt amb els recursos i materials de suport, etc.

En alguns exemples, la realitat professional es recrea amb elements de gràfics, visuals o de realitat virtual que permeten la **immersió** en un determinat context o situació professional (i en algun cas treballar de forma real en un context col·laboratiu de pràctiques) Aquesta dimensió immersiva es porta a l'extrem en algun dels casos en que ja no es tracta de simular una realitat professional, sinó d'integrar-se en l'equip d'una empresa vehiculada pel propi entorn virtual, que rep encarrecs i interactua amb clients reals. En tots els casos, el component clau per capturar la realitat professional dins de l'entorn virtual és fer ús de tasques o activitats i de recursos o materials d'aprenentatge **autèntics**, és a dir, directament extrets d'aquesta realitat o, si més no, simulats. Un altre recurs emprat amb aquesta intenció amb freqüència és l'**audiovisual**, que serveix per presentar situacions i casos a través d'entrevistes o gravacions dels implicats, o fins i tot per mostrar els espais físics específics de les empreses o organitzacions.

Així doncs, aquest treball conjunt previ del professorat amb les empreses o entitats professionals és fonamental per al disseny de les pràctiques virtuals. El propòsit és representar amb la màxima fidelitat una experiència professional real, que a la vegada aprofiti tot el potencial de la tecnologia, la virtualitat i l'organització didàctica per a generar una experiència d'aprenentatge el més significativa i rica possible.

Un altre dels aspectes rellevants de la col·laboració amb empreses i organitzacions per a l'experiència professionalitzadora dels estudiants és el fet de donar-los accés a la xarxa de contactes i d'accés a la informació professional d'un sector determinat. La virtualitat facilita aquest accés a través de les xarxes socials, però és necessari també promoure'l i vehicular-ho a través de les pròpies propostes formatives. Segurament aquest és un dels elements en els que tenim més marge d'exploració i evolució en tots els exemples analitzats.

2. Tipologia i estructura de les activitats d'aprenentatge

Si bé és cert que trobem varies tipologies d'activitats d'aprenentatge i metodologies associades, se'n poden extreure algunes característiques recurrents. Sovint varies d'aquestes característiques apareixen combinades entre sí.

- 1) Encàrrecs o tasques autèntiques o reals
- 2) Anàlisi i resolució de casos
- 3) Treball per projectes
- 4) Treball en equip o col·laboratiu
- 5) Treball autònom/professionalitzador
- 6) Personalització, entesa com a seguiment individualitzat i com a itinerari d'aprenentatge escollit o generat pel propi estudiant.
- 7) Alt nivell de comunicació i interacció social (tant asíncrona com síncrona) entre els estudiants i entre els estudiants i l'equip docent.

3. Organització/planificació del treball dels estudiants

L'organització del treball dels estudiants es presenta en un ventall de possibilitats que poden respondre a estructures o seqüències bastant dirigides o molt poc, amb la idea de donar autonomia als propis estudiants per planificar-se, ja sigui individualment o col·lectiva, en el si d'un grup de treball.

Una possibilitat és organitzar el treball en forma d'**encàrrecs o fites a assolir**, que poden presentar-se des d'un inici o anar apareixent "per sorpresa" al llarg del procés, per tal de simular l'aleatorietat d'un entorn laboral real, en que els encàrrecs s'han d'entomar quan arriben, assumint *timings* de vegades complicats.

En altres exemples es proposa als estudiants ja d'entrada una **seqüència predeterminada de treball**, amb unes **fases** que hauran d'anar-se treballant de forma successiva i progressiva al llarg del semestre, de manera que, no es pot superar una determinada fase sense haver superat abans les anteriors. És el cas d'algunes experiències de treball basades en la resolució de casos o en el desenvolupament de projectes individuals.

Com dèiem, la **personalització del procés d'aprenentatge** funciona també en algunes experiències com a possibilitat de l'estudiant d'avançar al propi ritme, seguint un procés únic en funció de les seves decisions i estratègies de treball, que poden determinar per exemple la informació a la qual accedeix o les tasques que se li proposen en funció del seu procés.

En les propostes basades en el treball per projectes grupal, en general es deixa més llibertat a l'equip per establir una planificació i un sistema de treball, tot i proporcionar-se uns terminis o unes fases genèriques que ajudin els estudiants a estructurar i delimitar el procés.

4. Procés de seguiment i avaluació

En general existeix almenys la figura d'un docent que fa un seguiment constant i individualitzat al llarg del semestre. De vegades hi ha diferents **figures docents**, de manera que qui avalua no necessàriament coincideix amb qui coordina, assessora, informa o resol els dubtes o problemes de l'estudiant. Això deixa espai a la **distribució de responsabilitats i rols** entre diferents figures de suport, per exemple, permetent la presència d'experts o professionals del sector que aporten el seu coneixement i expertesa però no necessàriament assumeixen una responsabilitat docent i d'avaluació completes.

L'**avaluació** és potser l'aspecte més opac o descrit de manera més vaga en els exemples analitzats. Parlem en tots els casos d'una l'avaluació continuada i formativa i per tant, basada en una serie de lliuraments o execucions per part dels estudiants i distribuïts al llarg del procés, que reben un feedback o feedforward (un feedback orientat a la incorporació de modificacions i millores de l'estudiant en treball realitzat) i una qualificació. Sovint això es

complementa amb la presentació d'un **informe o memòria final** que recull el treball realitzat al llarg del procés en un format establert i que introdueix a més a més elements de reflexió per part de l'estudiant.

Tot i que en molts casos es parla del progrés de l'estudiant, així com de l'avaluació en termes competencials, no es recull de forma explícita com es realitza aquesta avaluació per competències ni quins instruments específics s'hi apliquen (presentació d'evidències per part dels estudiants per completar un portafoli, per exemple).

5. Entorn virtual d'aprenentatge

Per tal d'analitzar aquest punt hem elaborat una **graella** que organitza i resumeix el conjunt d'eines i funcionalitats que contenen els entorns virtuals de les experiències analitzades.

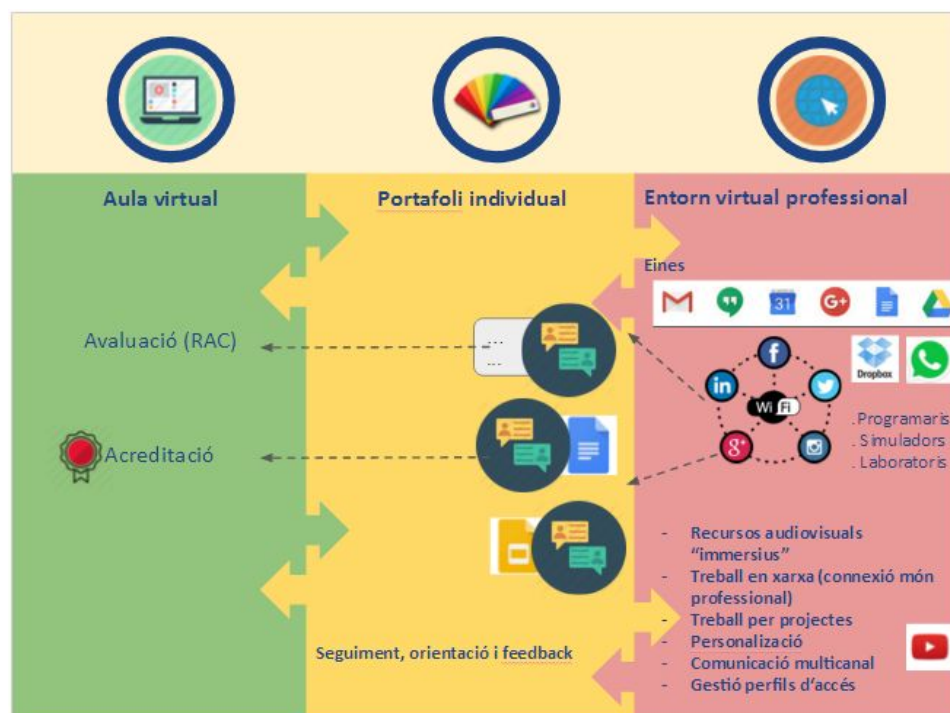
Aquestes funcionalitats poden agrupar-se en una serie de blocs de requeriments tecnològics que han de permetre donar resposta a les necessitats metodològiques de la proposta de pràctiques que es pretengui aplicar:

- a) Eines i funcionalitats de **suport a la presentació i visualització de continguts**: textuals, audiovisuals i recursos diversos per oferir una **interfície immersiva** en una determinada realitat professional.
- b) Eines i funcionalitats per al treball virtual, inloent d'una banda, **eines de comunicació multicanal** (síncrones, asíncrones, textuals i audiovisuals) i de col·laboració o edició compartida (tipus wiki, googledocs, etc.) i eines de gestió d'espais, continguts i perfils, que permetin configurar diferents espais de treball i de gestió d'arxius, privats i públics, amb **privilegis d'accés assignables per a determinats perfils o usuaris**, per a l'organització del treball en equip, que permetin l'autogestió de l'entorn i del treball per part dels propis estudiants.
- c) Recursos per a la **planificació i l'administració/distribució dels continguts i l'activitat de forma selectiva i personalitzada**: timeline amb fites, calendari, automatització de la visualització de certs continguts en funció del treball de l'estudiant.
- d) Recursos per a l'**enregistrament, el tracking o la recuperació de continguts** generats dins de l'entorn en forma d'evidència del treball realitzat.
- e) **Integració i/o execució directa d'eines externes**: programari, xarxes socials, etc.
- f) Accés a les **eines de gestió docent "clàssiques"**: RAC, pla docent, ...

Sintetitzant la proposta, identifiquem almenys tres requeriments per a les aules de pràctiques que podrien funcionar de forma independent o combinades entre si.

- Entorn immersiu i connectat amb el món professional: treball en xarxa i a la xarxa, ús de recursos (multimèdia i d'altres tipus) i programari extern, etc.
- Eines i espais per al treball col.laboratiu, en equip, comunicació multicanal.
- Mecanismes de personalització i eines de suport a l'autogestió i la reflexió sobre el propi aprenentatge.

En aquesta línia proposem una estructura d'entorn de pràctiques virtuals a la UOC que podria representar-se de la manera següent:

Un aula virtual que permeti mantenir la visió de les pràctiques com a experiència formativa i que per tant reculli les qualificacions de l'assignatura; un espai de treball virtual que incorpori els diferents elements i recursos necessaris per a la pràctica professional; i un portafoli on recollir les evidències de les activitats realitzades, que permeti el seguiment, orientació i retorn i vincular-ho així a l'avaluació.

6. Recursos d'aprenentatge i de suport per a l'estudiant

Les pràctiques esdevenen el context en el que aplicar les competències treballades en les assignatures cursades amb anterioritat en el marc de la titulació. Això implica que en

general es puguin considerar com a materials de referència tots els emprats en aquestes assignatures prèvies.

Malgrat això, bona part de les experiències analitzades disposen d'uns recursos d'aprenentatge elaborats expressament per a acompanyar i documentar el desenvolupament de les pràctiques. Com dèiem, el tret bàsic d'aquests recursos és l'**autenticitat**, és a dir, es tracta de que en la mesura del possible siguin extrets de la mateixa realitat professional (**documents, informes, dictàmens, normatives**, etc.) o, si no ho són, almenys s'hagin elaborat a la màxima semblança amb aquests. Això aplica tant als materials vehiculadors dels continguts, com també a les eines i **espais de treball, comunicació i col·laboració**. La intenció és que a través de la seva utilització els estudiants s'enfrontin amb els processos d'un professional del sector. Com a tret diferencial, observem que molts d'aquests materials es presenten en format audiovisual.

7. Tipus d'organització i rols docents

Aquest és un punt clau ja que, atesa la necessitat de realitzar un seguiment molt individualitzat dels estudiants, sovint ens trobem amb equips de treball nombrosos entre els quals és fonamental garantir una adequada coordinació, uniformitat de criteris d'actuació, etc.

A més a més, les figures docents acostumen a assumir el doble rol tradicional de professors col·laboradors i tutors externs. És a dir, sovint són els professionals de referència dels contextos de pràctica real els qui entomen també el rol acadèmic, tutoritzant la tasca de l'estudiant dins de l'entorn d'aprenentatge virtual al llarg de tot el procés. Això ho podem observar de forma total (és a dir, de manera que el rol tradicional del tutor extern i l'acadèmic es fusionin) o de forma parcial, conservant alguna atribució diferencial entre un perfil i l'altre tot i que tots dos coexisteixin dins de l'entorn virtual d'aprenentatge. De vegades, el docent assumeix un rol fictici, per exemple per donar veu a un determinat professional o al membre d'un departament que forma part de l'escenari de treball de les pràctiques.

Això implica un nivell de coordinació molt estret entre els professionals que provenen del sector professional de pràctiques, el professorat, i la resta de l'equip de professors col·laboradors, no només en el moment de desenvolupament de l'assignatura, sinó molt especialment des del moment en que s'inicia el disseny de les pràctiques, de les activitats i recursos d'aprenentatge que s'empraran, etc.

